

**ELEKTRĖNŲ
SAVIVALDYBĖS
ATLIEKŲ PREVENCIJOS
IR TVARKYMO 2021–
2027 METŲ PLANAS**

TURINYS

NAUDOJAMOS SANTRUMPOS	5
1.ĮVADAS	6
2.ATLIEKŲ TVARKYMO TEISINIS REGLAMENTAVIMAS	8
3.ESAMOS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO BŪKLĖS APŽVALGA	10
3.1. Elektrėnų savivaldybė	10
3.2. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizacinė struktūra	11
3.3. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos finansavimas	14
3.3.1 Investicinių projektų įgyvendinimas	14
3.3.2. Komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos	15
3.4. Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra	16
3.5. Viešųjų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo lygis	18
3.6. Komunalinių atliekų susidarymas	19
3.7. MKA surinkimas ir MBA	19
3.8. Komunalinių atliekų šalinimas sąvartyne	20
3.9. Antrinių žaliavų, įskaitant pakuočių atliekas, tvarkymas	22
3.10. Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas	23
3.11. Statybos ir griovimo, elektros ir elektroninių atliekų tvarkymas	24
3.12. Bešeimininkių atliekų tvarkymas	24
4. Ankstesnių atliekų tvarkymo planų užduočių vykdymas	26
ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO STRATEGIJA	31
1.ELEKTRĖNŲ ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANAS	32
1.1.Nacionaliniai atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai	33
1.2.Elektrėnų atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai, uždaviniai ir priemonės	39
2.KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SUSIDARYMAS IR INFRASTRUKTŪROS POREIKIS	73
2.1.Komunalinių atliekų susidarymo prognozė	73
2.2.Infrastruktūros plėtra	75
3.PLANO ĮGYVENDINIMO POVEIKIO ĮMOKŲ UŽ ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIUI VERTINIMAS	84
4.PLANO ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI	86
Priedai	

LENTELIŲ SĄRAŠAS

Lentelė 1. Atliekų tvarkytojai Elektrėnų savivaldybėje.	14
Lentelė 2. Viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos plėtros užduočių vykdymas Elektrėnų sav., 2020.....	18
Lentelė 3. Vilniaus apskrities regioniniame sąvartyne 2020 m. pašalintos atliekos.	20
Lentelė 4. Šalinamų į regioninį sąvartyną Elektrėnų savivaldybės MKA kiekiai (t/metus).21	
Lentelė 5. Šalinamų atliekų pagal frakcijas kiekiai 1 gyventojui kg/metus	22
Lentelė 6. Kompostavimo dėžių skaičius ir prognozinis sukompostuojamų atliekų kiekis Elektrėnų savivaldybėje.....	23
Lentelė 7. Žaliųjų atliekų surinkimas Elektrėnų savivaldybės kompostavimo aikštelėse . 24	
Lentelė 8. Elektrėnų sav. DGASA surenkami atliekų kiekiai (t/metus).....	24
Lentelė 9. Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo 2014-2020 plane iškeltų užduočių įgyvendinimo vertinimas	27
Lentelė 10. Elektrėnų savivaldybės atliekų tvarkymo 2014- 2020 plane nustatytų užduočių vertinimas	28
Lentelė 11. Elektrėnų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo stiprybių, silpnybių, grėsmių ir galimybių analizė.....	29
Lentelė 12. Nacionaliniai atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai.....	33
Lentelė 13. VAPTP tikslai ir uždaviniai.	34
Lentelė 14. VAPTP užduotys ir siekiai.....	36
Lentelė 15. Kitos užduotys, keliamos VAPTP.	37
Lentelė 16. VAPTP užduotys ir siekiai.....	69
Lentelė 17. Kitos užduotys, keliamos VAPTP.	71
Lentelė 20. Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių surinkimo sistemos efektyvumas Elektrėnų savivaldybėje.....	74
Lentelė 21. Elektrėnų savivaldybės komunalinių atliekų kiekio susidarymo prognozė 2021–2027 m., t.....	74
Lentelė 20. Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano priemonių stebėseną Elektrėnų savivaldybėje.	86
Lentelė 21. Elektrėnų atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano priemonių stebėseną.	88

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

Pav. 1. Elektrėnų savivaldybės žemėlapis.....	10
Pav. 2. Elektrėnų savivaldybės registruotų gyventojų skaičius ir jų pasiskirstymas tarp miesto ir kaimo.	10
Pav. 3. Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės plėtra Elektrėnų savivaldybėje, vnt.	17
Pav. 4. Konteinerių skaičius Elektrėnų savivaldybėje, vnt.	18
Pav. 5. Susidaręs komunalinių atliekų kiekis Vilniaus apskrities savivaldybėse, tonos....	19
Pav. 6. MBA tvakomos MKA Elektrėnų sav., tonos	20
Pav. 7. MBA įrenginiuose gaunamų medžiagų pasiskirstymas.	20
Pav. 8. Šalinamų atliekų sudėtis 2020 metais	22
Pav. 9. Atskirai surenkamų antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų kiekiai Elektrėnų savivaldybėje, tonos	23
Pav. 10. Bešeimininkių atliekų susidarymas ir sutvarkymui skirtos lėšos Elektrėnų sav...	25
Pav. 11. Atliekų tvarkymas Elektrėnų savivaldybėje.....	26
Pav. 12. Elektrėnų atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai iki 2027 m.	40
Pav. 13. 1 ir 2 tikslų uždaviniai.	40
Pav. 14. 3 ir 4 tikslų uždaviniai.	41
Pav. 15. 5 tikslo uždavinys.	41
Pav. 13. Atliekų konteineriai.	78
Pav. 14. DĖK'ui iniciatyva.....	79
Pav. 15. Stotelių DĖK'ui sistema.	79
Pav. 16. Stotelės DĖK'ui.	80
Pav. 17. DĖK'ui dirbtuvės.....	80
Pav. 18. Kompostavimas.....	81
Pav. 19. Kompostavimo aikštelė.	81
Pav. 20. Komunalinių atliekų naudojimas / šalinimas.	83

NAUDOJAMOS SANTRUMPOS

AAA	Aplinkos apsaugos agentūra
AM	Aplinkos ministerija
ATP	Atliekų tvarkymo planas
AŽ	Antrinės žaliavos
BSA	Biologiškai skaidžios atliekos
DGASA	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė
EEĮA	Elektros ir elektroninės įrangos atliekos
ENTP	Eksploatuoti netinkamos transporto priemonės
ES	Europos Sąjunga
KA	Komunalinės atliekos
KAK	Kietasis atgautasis kuras
LAAIF	Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas
LR	Lietuvos Respublika
MBA	Mechaninis biologinis apdorojimas
MKA	Mišrios komunalinės atliekos
RAAD	Regiono aplinkos apsaugos departamentas
SA	Savivaldybių administracijos
SiGA	Statybos ir griovimo atliekos
SPAV	Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas
TIPK	Taršos integruota prevencija ir kontrolė
VAATC	UAB „VAATC“ (Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras)
VATP	Valstybinis atliekų tvarkymo 2014-2020 m. planas
VSATP	Valstybinis strateginis atliekų tvarkymo planas 2007-2013 m.
ŽA	Žaliosios atliekos

1. ĮVADAS

Komunalinių atliekų tvarkymo sistema – tai nuolatos besivystanti sistema. Šios sistemos vystymosi sąlygas užtikrina ES direktyvose nustatyti reikalavimai bei Valstybės mastu numatyti uždaviniai, priimti bei patvirtinti Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane ir skirti šiems reikalavimams įgyvendinti. Tokių reikalavimų, uždavinių nustatymas iš dalies užtikrina darnią sistemos plėtrą, tačiau kartu iškelia ir sudėtingus iššūkius atliekų tvarkymo sektorių reguliuojančioms bei šiuos uždavinius įgyvendinančioms organizacijoms. Šios organizacijos susiduria su iškeltų uždavinių įgyvendinimo sudėtingumu bei nuolatos kintančios – dinamiškos teisinės aplinkos keliamomis problemomis.

Siekiant tinkamai suplanuoti Vilniaus regiono bei Elektrėnų savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos plėtrą, išspręsti kylančias problemas bei įgyvendinti ES reglamentuotus uždavinius, kurie patvirtinti Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane (toliau – VAPTP), prisitaikyti prie teisinės aplinkos ir užtikrinti tinkamą, tvarų komunalinių atliekų tvarkymą regione, buvo parengtas Elektrėnų savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metais planas, kurio rengimo procese dalyvavo Elektrėnų savivaldybės administracijos atstovai, bei UAB „Ekonominės konsultacijos ir tyrimai“ bei UAV „Jostra“ konsultantai, planuojant regionines priemones – UAB „VAATC“ atstovai.

Elektrėnų savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane nustatytos priemonės, užtikrinančios aplinkosaugos, techninius – ekonominius ir higienos reikalavimus. atitinka komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems teritorijos gyventojams. Vilniaus regioninio komunalinių atliekų tvarkymo sistemos tolimesnė plėtra numatyta vystyti laikantis atliekų tvarkymo prioritetų, kurių svarbiausias – atliekų prevencija (susidarymo vengimas),. Sekantis prioritetas - paruošimo naudoti pakartotinai, atliekų perdirbimo ir naudojimo kitais būdais sprendimų taikymas ir tik blogiausiu atveju, galimas atliekų šalinimas sąvartynuose ir kituose atliekų šalinimo įrenginiuose.

Elektrėnų savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane nustatyti atliekų tvarkymo tikslai, užduotys ir uždaviniai jiems įgyvendinti, atitinka VAPTP nustatytus tikslus ir uždavinius.

Elektrėnų savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planas pakeičia šiuo metu galiojantį Elektrėnų savivaldybės atliekų tvarkymo planą ir kartu nustato naujas VAPTP numatytų užduočių įgyvendinimui reikalingas priemones bei uždavinius ateinančiam 2021-2027 m. periodui.

Elektrėnų savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planas parengtas pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. D1-274 patvirtintus reikalavimus regioniniams ir savivaldybių atliekų tvarkymo planams.

Elektrėnų savivaldybės regioninio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano sudėtinės dalys:

- atliekų prevencijos ir tvarkymo būklės analizė;
- atliekų prevencijos ir tvarkymo strategija;
- atliekų prevencijos ir tvarkymo priemonių planas.

Rengiant planą, buvo naudotasi įvairiais informacijos šaltiniais:

- ✓ Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis už 2016 – 2021 metus ;
- ✓ VAATC pateiktais ir viešoje erdvėje publikuojamais duomenimis (atliekų surinkimo ir tvarkymo rodiklių metiniai suvestiniai rodikliai, esami Vilniaus regiono ir Elektrėnų savivaldybės atliekų tvarkymo planai, ir kt.);
- ✓ Duomenimis surinktais darbinių vizitų į visas savivaldybes metu.

Ataskaitoje analizuojami duomenys už 2018–2020 (2021) metus, o prieduose pateikiami visi skelbiami statistiniai duomenys. Atkreiptinas dėmesys, kad iš skirtingų informacijos šaltinių surinkti statistiniai duomenys ne visada sutapo, taip pat net to paties šaltinio, tačiau skirtingų metų informacija labai varijuoja, kas neleidžia daryti vienareikšmiškų išvadų dėl atliekų susidarymo ir tvarkymo tendencijų regione. Viena pagrindinių duomenų nepatikimumo priežasčių – nesisteminis skirtingų atliekų srautų priskyrimas komunalinių atliekų srautui. Siekiant išvengti galimo duomenų nepagrįstumo darant prielaidas bei pagrindines išvadas, Plane daugiausia buvo remtasi Aplinkos apsaugos agentūros pateiktais duomenimis. Taip pat atkreipiamas dėmesys, kad nuo 2018 metų sausio 1 dienos buvo pakeista atliekų apskaitos tvarka. Sprendimą dėl Elektrėnų savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano patvirtinimo priima Elektrėnų savivaldybės taryba, atsižvelgdama į UAB VAATC, bei gyventojų siūlymus.

Vadovaujantis LR Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 patvirtintu Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, parengtam Elektrėnų savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planui, buvo atliktas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (SPAV). Visuomenės informavimo procedūros atliktos vadovaujantis 2004 m. rugpjūčio 27 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1 – 455, patvirtintu Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir Europos Sąjungos valstybių narių informavimo aprašu ir jo 2010 m. gegužės 4 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-357 patvirtintu pakeitimu.

2. ATLIEKŲ TVARKYMO TEISINIS REGLAMENTAVIMAS

Svarbiausios ES direktyvos, reglamentuojančios komunalinių atliekų tvarkymą:

- ✚ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas;
- ✚ 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų;
- ✚ 2002 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2150/2002 dėl atliekų su 2010 m. rugsėjo 27 d. pakeitimais;
- ✚ 2000 m. gruodžio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2000/76/EB dėl atliekų deginimo;
- ✚ 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo su 2010 m. gegužės 12 d. Komisijos sprendimu 413/2010 padarytais pakeitimais;
- ✚ 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų su 2009 m. kovo 11 d. , 2008 m. spalio 22 d. ir 2013 m. vasario 7 d. pakeitimais;
- ✚ 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros irelektroninės įrangos atliekų;
- ✚ 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/53/EB dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (ENTP) su 2010 m. vasario 23 d. pakeitimais;
- ✚ 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir direktyvos 91/157/EEB panaikinimo su 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/103/EB pakeitimais;
- ✚ 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/1/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės;
- ✚ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės).

Nacionaliniai teisės aktai ir kiti dokumentai, kuriais vadovaujantis plėtojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos ir rengiami bei atnaujinami komunalinių atliekų tvarkymo planai:

- ✚ Lietuvos Respublikos Aplinkos apsaugos įstatymas;
- ✚ Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas;
- ✚ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2022 m. birželio 1 d. nutarimu Nr. 573 patvirtintas Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų planas;
- ✚ Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 217;
- ✚ Nacionalinė darnaus vystymosi strategija;
- ✚ Valstybės ilgalaikės raidos strategija;
- ✚ Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija;
- ✚ Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymas;
- ✚ Reikalavimai regioniniams ir savivaldybių atliekų tvarkymo planams, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. D1-274;

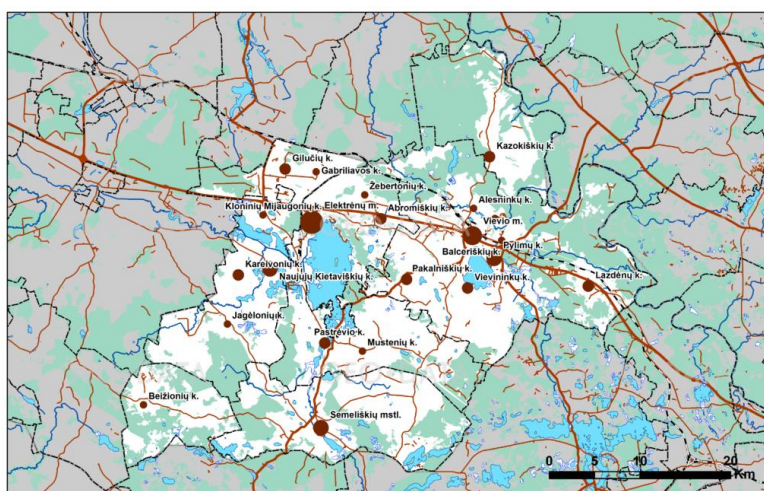

- ✚ Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967;
- ✚ Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir Europos Sąjungos valstybių narių informavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-455;
- ✚ 2021–2030 metų Nacionalinis pažangos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“;
- ✚ Vilniaus regiono plėtros planas 2014–2020 metams, patvirtintas Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. 51/1S-5 (pakeistas Vilniaus regiono plėtros tarybos 2022 m. birželio 10 d. nutarimu Nr. TS-11 „Dėl Vilniaus regiono plėtros tarybos 2015 m. spalio 16 d. sprendimo Nr. 51/1S-22 „Dėl Vilniaus regiono plėtros plano 2014–2020 m. dalies „Priemonių planas“ tvirtinimo“ pakeitimo“).

3. ESAMOS KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO BŪKLĖS APŽVALGA

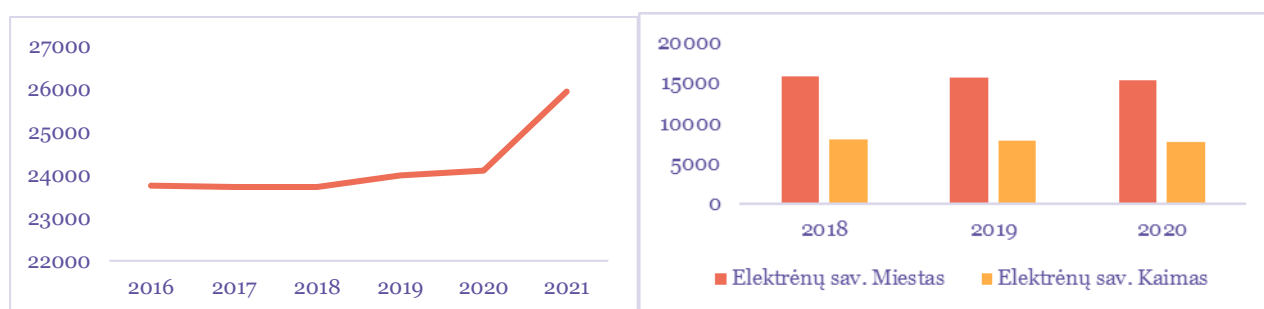
3.1. Elektrėnų savivaldybė

Elektrėnų savivaldybė – administracinis-teritorinis vienetas Rytų Lietuvoje. Savivaldybės geografinė padėtis labai palanki – ji yra tarp Kauno ir Vilniaus miestų, čia eina pagrindinė šalies magistralė, geležinkelis. Dėl tokios padėties šioje savivaldybėje gyventojų skaičius nemažėjo taip sparčiai, kaip atokesnėse savivaldybėse, o pastaraisiais metais ir stabilizavosi. Savivaldybę sudaro - 2 miestai (Elektrėnai, Vievis) 1 miestelis (Semeliškės), 247 kaimai, 28 viensėdžiai, Tai viena iš mažiausių savivaldybių Vilniaus regione, savivaldybės plotas - 509 km², tačiau pagal gyventojų tankumą yra antroje vietoje po Vilniaus miesto - 46 žm./km².

Pav. 1. Elektrėnų savivaldybės žemėlapis

Elektrėnų savivaldybė įkurta 1999 m. gruodžio 21 d. per savivaldybių reformą. Ji buvo sudaryta iš vakarinės dalies Trakų rajono ir rytinės dalies Kaišiadorių rajono 2009 m. gegužės 27 d. savivaldybės tarybos nutarimu Nr. 95 įsteigtos 34 seniūnaitijos. Pietinę savivaldybės dalį užima ežeringa Dzūkų aukštuma. Iš viso yra 93 Elektrėnų savivaldybės ežerai, dauguma jų priklauso Strėvos baseinui. Be to, yra vienas didžiausių tvenkinių šalyje – Elektrėnų marios. Būdingi mišrieji miškai ir eglynai.

Pav. 2. Elektrėnų savivaldybės registruotų gyventojų skaičius ir jų pasiskirstymas tarp miesto ir kaimo.

Reikia atkreipti dėmesį, kad Elektrėnų savivaldybėse pastebimas ženklus gyventojų augimas. Statistikos departamento duomenimis nuo 2016 m. iki 2021 m. Vilniaus regione

gyventojų skaičius padidėjo 9 proc. t. y. 23 750 iki 25 946 gyventojų. Elektrėnų savivaldybėje apie 68 % visų gyventojų gyvena mieste – Elektrėnuose, likę gyventojai pasiskirstę po kaimus ir viensėdžius.

3.2. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizacinė struktūra

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo numatyta tvarka savivaldybės atsako už savivaldybių teritorijose susidarančių mišrių komunalinių atliekų surinkimo bei pervežimo į MBA ar regioninį sąvartyną ir nuo jų atskirtų antrinių žaliavų, pakuotės atliekų, žaliųjų atliekų, pavojingų buitinių atliekų, didžiųjų ir kitų naudoti tinkančių atliekų, elektros ir elektroninės įrangos atliekų bei kitų tinkančių panaudoti ar kitaip perdirbti atliekų surinkimo organizavimą. Atliekų surinkimo paslaugas savivaldybių teritorijose teikia įmonės, turinčios, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, teisę teikti tokias paslaugas, kurios paprastai yra atrenkamos viešųjų paslaugų pirkimo konkurso būdu, arba tokios paslaugos teikiamas yra pavestas savivaldybių įmonėms savivaldybių tarybų sprendimais. Savivaldybių atliekų tvarkymo sistemos turi užtikrinti kokybiškas atliekų tvarkymo paslaugas už mažiausią galimą kainą, viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumą ir prieinamumą. Savivaldybės atsakingos už atliekų tvarkymo organizavimą įgyvendinant principą „teršėjas moka“, o visos lėšos, gautos už komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas, naudojamos tik regioninei ir savivaldybių komunalinių atliekų tvarkymo sistemoms finansuoti.

Elektrėnų savivaldybės atliekų tvarkymo veikloje atlieka šias pagrindines organizavimo funkcijas:

- ✓ tvirtina savivaldybių atliekų tvarkymo planus bei taisykles;
- ✓ tvirtina vietinės rinkliavos nuostatus ir nustato vietines rinkliavas už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą;
- ✓ viešųjų pirkimo būdu parenka atliekų tvarkytojus;
- ✓ organizuoja papildančių atliekų tvarkymo sistemų diegimą savivaldybėse;
- ✓ kontroliuoja VAATC veiklą savivaldybėse;
- ✓ kontroliuoja, kaip gyventojai, įmonės ir organizacijos laikosi savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklių;
- ✓ organizuoja šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba jis neegzistuoja, tvarkymo organizavimą;
- ✓ vykdo visuomenės informavimą ir švietimą.

Elektrėnų savivaldybės administracija rengia, o taryba tvirtina savivaldybių atliekų tvarkymo planus bei atliekų tvarkymo taisykles. Savivaldybių atliekų tvarkymo plano sprendimai, užduotys ir priemonės yra suderinamos su regioniniu atliekų tvarkymo planu bei turi atitikti Valstybinio atliekų tvarkymo planavimo dokumento nuostatus. Sėkmingam atliekų tvarkymo sistemos organizavimo užtikrinimui Elektrėnų savivaldybės 2014-2020 metų atliekų tvarkymo planas patvirtintas Elektrėnų savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 16 d. sprendimu Nr. TS-206 „Dėl Elektrėnų savivaldybės 2014-2020 metų atliekų tvarkymo plano patvirtinimo“. Atliekų tvarkymo paslaugų teikimas kiekvienoje Elektrėnų savivaldybėje yra reglamentuotas 2015 rugpjūčio 26 Savivaldybės tarybos sprendimu VTS-137 patvirtintomis atliekų tvarkymo taisyklėmis.

Elektrėnų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistema apima šių atliekų tvarkymą:

- mišrių (likusių po pirminio rūšiavimo) komunalinių atliekų;
- buityje susidarančių antrinių žaliavų, pakuočių ir pakuočių atliekų;
- buityje susidarančių biologiškai skaidžių atliekų (maisto, žaliųjų ir kt.);
- buityje susidarančių didelių gabaritų atliekų ir naudotų padangų;
- tekstilės atliekų;
- buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų;
- statybos ir griovimo atliekų;
- komunalinių pavojingų buitės atliekų;
- gatvių, šaligatvių ir teritorijų valymo sąšlavų;
- šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma;
- kitų atliekų, kurios išskiriamos pagal poreikį teisės aktais, įskaitant savivaldybės priimtus teisės aktus.

Siekiant sukurti regioninę atliekų tvarkymo sistemą 2003 m. vasario 21 d. aštuonios Vilniaus apskrities savivaldybės (Elektrėnų, Šalčininkų rajono, Širvintų rajono, Švenčionių rajono, Trakų rajono, Ukmergės rajono, Vilniaus miesto bei Vilniaus rajono) pasirašė ribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens– UAB „VAATC“, steigimo sutartį. UAB „VAATC“ įregistruota 2003 m. balandžio 28 d. Bendrovės akcininkai– aštuonios Vilniaus regiono savivaldybės:

- ✓ Vilniaus miesto savivaldybė– 1 346 157 akcijos (74,92 % įstatinio kapitalo);
- ✓ Elektrėnų savivaldybė– 43 943 akcijos (2,44 % įstatinio kapitalo);
- ✓ Šalčininkų rajono savivaldybė– 54 931 akcijos (3,05 % įstatinio kapitalo);
- ✓ Širvintų rajono savivaldybė– 32 960 akcijos (1,83 % įstatinio kapitalo);
- ✓ Švenčionių rajono savivaldybė– 54 931 akcijos (3,05 % įstatinio kapitalo);
- ✓ Trakų rajono savivaldybė– 54 931 akcijos (3,05 % įstatinio kapitalo);
- ✓ Ukmergės rajono savivaldybė– 76 903 akcijos (4,28 %) įstatinio kapitalo;
- ✓ Vilniaus rajono savivaldybė– 131 834 akcijos (7,33 %) įstatinio kapitalo.

Pagrindiniai UAB „VAATC“ veiklos tikslai:

- sukurti ir įdiegti Vilniaus regioninę atliekų tvarkymo sistemą bei užtikrinti, kad ši sistema veiktų nuolat, ja galėtų naudotis akcininkų administruojamų teritorijų gyventojai;
- tenkinti viešuosius interesus atliekų tvarkymo srityje;
- siekti, kad atliekų tvarkymo paslaugų teikimas nevirstų pelno siekiančia veikla.

UAB VAATC vykdo regioninę veiklą:

- MBA įrenginių eksploatavimo kontrolė;
- Vilniaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno (toliau – Sąvartynas) eksploatavimas, sekcijų įrengimas, uždarymas, priežiūra po uždarymo;
- žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių (toliau – ŽASA) eksploatavimas;
- didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių (toliau – DGASA) eksploatavimas;

- didelių gabaritų ir kitų atliekų surinkimo aikštelės Vilniuje, Graičiūno 36D eksploatavimas;
- Vilniaus regione esančių netinkamų eksploatuoti uždarytų sąvartynų priežiūra po uždarymo ir monitoringas;
- dalijimosi daiktais stotelių DĖK'ui eksploatavimas;
- investicinių projektų, skirtų įrengti regioninės atliekų tvarkymo infrastruktūros objektus, įgyvendinimas;
- visuomenės informavimas komunalinių ir kitų atliekų tvarkymo klausimais.

2015 m. birželio 12 d. Vilniaus regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. 51/1S-16 patvirtintame Vilniaus apskrities regioniniame 2014–2020 m. atliekų tvarkymo plane, nustatyti šie UAB „VAATC“, kaip regioninės atliekų tvarkymo bendrovės, veiklos uždaviniai:

- ❖ skatinti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų prevenciją ir tvarkymą jų susidarymo vietoje;
- ❖ plėtoti ir eksploatuoti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų atskiro surinkimo ir tvarkymo infrastruktūrą;
- ❖ plėtoti ir eksploatuoti specifinių komunalinių atliekų srautų surinkimo sistemą;
- ❖ plėtoti buityje susidarančių pavojingų atliekų surinkimo sistemą;
- ❖ sumažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekį;
- ❖ užtikrinti saugią aplinkai sąvartyno eksploataciją;
- ❖ regioninio sąvartyno veiklos sąnaudų optimizavimas;
- ❖ optimizuoti regioninio sąvartyno veiklos sąnaudas;
- ❖ nustatyti optimalią naujos sąvartyno sekcijos konfigūraciją atsižvelgiant į planuojamus atliekų srautus ir sudėtį;
- ❖ optimizuoti filtrato tvarkymą;
- ❖ atskirti paviršines nuotekas ir spręsti jų tvarkymo Elektrėnų nuotekų valymo įrenginiuose (toliau– NVĮ) klausimą;
- ❖ uždengti užpildytą sąvartyno kaupo dalį ir paviršines nuotekas nuo šios dalies surinkti atskirai ir, suderinus su Aplinkos apsaugos agentūra, išleisti šias nuotekas į aplinką arba tvarkyti Elektrėnų NVĮ;
- ❖ išspręsti filtrato koncentrato grąžinimo į sąvartyno kaupą problemą, eksploatacijos metu naujoje sekcijoje įrengiant infiltracinę sistemą;
- ❖ parengti sąvartyno eksploatacijos planą pradėjus veikti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiams (toliau– MBA įrenginys);
- ❖ parengti sąvartyno eksploatacijos planą pradėjus veikti atliekų kogeneracinei jėgainei.

Remiantis Atliekų tvarkymo įstatymu, komunalinių atliekų surinkimą Elektrėnų savivaldybės teritorijoje vykdo įmonės, sudariusios sutartis su vietos savivalda. Atliekų tvarkymo įstatymas reglamentuoja gamintojų ir importuotojų atsakomybę – pakuočių ir pakuočių atliekų, elektros ir elektroninės įrangos, alyvų, transporto priemonių ir kitų apmokestinamųjų gaminių tvarkymo veiklos, bendradarbiavimo su savivaldybėmis principus.

Pagrindinės komunalines atliekas tvarkančių įmonių vykdomos veiklos pagrindinės funkcijos:

- mišrių komunalinių atliekų surinkimas ir pervežimas į MBA,
- atliekų turėtojų aprūpinimas mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteneriais,
- kolektyvinių kontenerių priežiūra,
- buityje susidarančių didžiųjų atliekų surinkimas apvažiavimo būdu;

- pagal atskiras sutartis su atliekų turėtojais vežti statybos ir griovimo atliekas;
- pagal atskiras sutartis su atliekų turėtojais rinkti ir vežti biologiškai skaidžias (virtuvės maisto atliekos) ir/ar žaliąsias atliekas (žolę, medžių šakas, lapus);
- teikti savivaldybei informaciją apie aptarnaujamus atliekų turėtojus, ataskaitas apie surinktus kiekius, atliekų susikaupimo normas, mokamus mokesčius,
- gamintojai ir importuotojai ar licencijuotos organizacijos gali diegti papildančias pakuočių, EEJ, baterijų ir akumuliatorių bei apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo sistemas.

Šiuo metu komunalines atliekas surenkančių įmonių sąrašas pateikiamas 1 lentelėje.

Lentelė 1. Atliekų tvarkytojai Elektrėnų savivaldybėje.

Atliekų tvarkytojo pavadinimas	Sutartis su savivaldybe	Sutarties pasirašymo su savivaldybe data	Sutarties su savivaldybe galiojimo terminas	Surenkamos atliekos
EEP asociacija	Turi	2014-08-04	2021-12-31	EEJ atliekų surinkimas
Gamintojų ir importuotojų organizacija	Turi	2013-03-16	2021-12-31	Popieriaus, stiklo, plastiko surinkimas
UAB "Elektrėnų komunalinis ūkis"	Turi	2007-08-10	2021-12-31	Mišrių komunalinių atliekų, biologiškai skaidžių atliekų, statybos ir griovimo, padangų atliekų surinkimas
UAB "Žalioji taška"	Turi	2013-04-24	2021-12-31	Popieriaus, stiklo, plastiko surinkimas
VšĮ "Gamtos ateitis"	Turi	2015-06-16	2021-12-31	Popieriaus, stiklo, plastiko surinkimas

Šaltinis AAA

3.3. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos finansavimas

Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos finansavimo poreikis apima Elektrėnų savivaldybės įgyvendinamus atliekų tvarkymo sektoriaus vystymo projektus, atliekų tvarkymo (atliekų surinkimo ir transportavimo, atliekų šalinimo, apdorojimo, įmokos administravimo) sąnaudas. Elektrėnų savivaldybės tvarkymo sistema finansuojama iš įvairių šaltinių, – savivaldybės lėšų, įmokų gautų už suteiktas komunalinių atliekų priėmimo, šalinimo ar apdorojimo paslaugas, ES paramos, skolintų lėšų.

3.3.1 Investicinių projektų įgyvendinimas

Investicinių projektų įgyvendinimas – svarbi regioninės atliekų tvarkymo sistemos dalis, kuri leidžia įgyvendinti uždavinius, kurie numatyti atliekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose. Elektrėnų savivaldybėje, vykdant projektą „Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra“ (projekto Nr. VP-3.2-AM-01-V-02-010), Elektrėnų savivaldybės individualių namų valdų savininkams ir sodų bendrijų nariams yra išdalinta 2560 vnt. kompostavimo dėžių.

3.3.2. Komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudos

Remiantis galiojančia Atliekų tvarkymo įstatymo redakcija, savivaldybių nustatomo mokesčio už komunalinių atliekų tvarkymą kainodara turi būti paremta proporcingumo, nediskriminavimo, solidarumo ir „teršėjas moka“ principais. Vilniaus regiono savivaldybių įmokų už atliekų tvarkymą kainodaros pagrindą sudaro atliekų tvarkymo sistemos sąnaudos.

Elektrėnų savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos sąnaudų dedamosios:

- ❖ Komunalinių atliekų surinkimo ir pervežimo iki MBA įrenginių ar kitų regioninio kitų apdorojimo įrenginių sąnaudos;
- ❖ Vietinės rinkliavos administravimo sąnaudos;
- ❖ Komunalinių atliekų šalinimo sąnaudos (infrastruktūros eksploatacijos ir kt. sąnaudos).
- ❖ Komunalinių atliekų šalinimo, apdorojimo – UAB VAATC patiriamas sąnaudas sudaro:
- ❖ Atliekų tvarkymo MBA įrenginiuose sąnaudos;
- ❖ Šalinimo veiklos sąnaudos - visos su Vilniaus regioninio sąvartyno eksploatavimu susijusios sąnaudos: darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios išlaidos, ilgalaikio turto nusidėvėjimas, elektros, vandens ir nuotekų tvarkymo paslaugos, atliekų tvarkymo technikos eksploatacija, degalai, tepalai, technikos remontas, draudimas, kitos eksploatacinės sąnaudos, atidėjiniai sąvartyno uždarymui.
- ❖ Didžiųjų atliekų priėmimo aikštelių sąnaudos – didžiųjų atliekų priėmimo aikštelių eksploatacinės sąnaudos. Šias sąnaudas sudaro darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos, surinktų atliekų sutvarkymo sąnaudos, ilgalaikio turto nusidėvėjimas, kitos eksploatacinės sąnaudos (vanduo, elektra, draudimai, darbo priemonės ir pan.).
- ❖ Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių sąnaudos - aikštelėse dirbančių darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios išlaidos, ilgalaikio turto nusidėvėjimas, žaliųjų atliekų kompostavimo sąnaudos (technikos eksploatacija, degalai ir kt.), kitos eksploatacinės sąnaudos (vanduo, elektra, draudimas, darbo priemonės ir kt.).
- ❖ Įgyvendinamų projektų sąnaudos – su projektų įgyvendinimu susijusios sąnaudos.
- ❖ Viešinimo sąnaudos – su projektų ar kitos vykdomos veiklos viešiniu ir informavimu susijusios sąnaudos;
- ❖ UAB VAATC administracinės sąnaudos. Tai sąnaudos, į kurias įtrauktos administracijos darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios išlaidos, ilgalaikio turto nusidėvėjimas, administracinių patalpų nuoma, tarnybinio transporto eksploatacija, degalai, remontas, draudimas, kanceliarinės, ryšio, darbuotojų mokymų ir komandiruočių sąnaudos, konsultavimo paslaugos, paskolų palūkanų sąnaudos ir kt.

Remiantis atliekų tvarkymo įstatymu, komunalinių atliekų tvarkymo finansavimo sistema turi būti paremta „teršėjas moka“ ir „visų sąnaudų padengimo“ principu. Šie principai nusako, kad visos atliekų tvarkymo sistemoje susidariusios sąnaudos turi būti apmokėtos atliekų turėtojų ir (arba) medžiagų ir gaminių, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojų arba importuotojų (gamintojo atsakomybės principas) lėšomis.

Aukščiau aptartus principus papildo šie atliekų tvarkymo įstatyme numatyti principai:

- „Nediskriminavimo“ principas suprantamas kaip vienodų apmokestinimo sąlygų

taikymas tos pačios kategorijos atliekų turėtojams;

- „Proporcingumo“ principas teigia, jog apmokestinimas už atliekų tvarkymą negali būti akivaizdžiai neproporcingas pas atliekų turėtoją susidarantiems atliekų kiekiui;
- „Solidarumo“ principas nusako idėją, kad viename atliekų tvarkymo regione visiems atliekų turėtojams turi būti pasiūlyta tokia pati atliekų tvarkymo kaina už tokios pačios kokybės paslaugas. Tokiu būdu šis principas taip pat reiškia, kad vienos tonos mišrių komunalinių atliekų pervežimo (t. y. atliekų nuvežimo iki regioninio sąvartyno) ir šalinimo regioniniame sąvartyne sąnaudos turi būti vienodos visoms Regiono savivaldybėms, t.y. paslaugos kaina atliekų turėtojui neturi priklausyti nuo atliekų turėtojo nutolimo nuo regioninio sąvartyno.

„Teršėjas moka“ principas Elektrėnų savivaldybėje įgyvendinamas remiantis pasirinkta apmokestinimo sistema - Įmoka už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą, kuri buvo patvirtinta 2016 gruodžio 28 d Elektrėnų savivaldybės tarybos sprendimu Nr. V.TS-260.

Įmoka už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą – tai savivaldybės tarybos sprendimu už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir jų tvarkymą nustatyta privaloma įmoka, galiojanti savivaldybės teritorijoje, kurią kiekvienas nekilnojamojo turto objektų savininkas ar įgaliotas asmuo privalo sumokėti Nuostatuose nustatyta tvarka. Savivaldybės teritorijoje esantiems nekilnojamojo turto objektų savininkams arba įgaliotiems asmenims nustatyta įmoka, susidedanti iš dviejų dedamųjų – pastoviosios ir kintamosios.

Pastoviąją įmokos dalį moka visi nekilnojamojo turto objektų savininkai ar įgalioti asmenys. Kintamąją įmokos dedamąją moka visi nekilnojamojo turto objektų savininkai ar įgalioti asmenys. Kintamosios įmokos dalis priklauso nuo nekilnojamojo turto paskirties ir ploto, viršijančio nustatytą pastoviosios dalies plotą arba priklausomai nuo turimo konteinerio ir jo ištuštinimo dažnumo.

2013 lapkričio 27 d savivaldybės tarybos sprendimu TS – 283 Elektrėnų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriumi paskirtas UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“. Informacija apie esamą komunalinių atliekų surinkimą, esamą ir planuojamą atliekų tvarkymo infrastruktūrą, galimybes rūšiuoti atliekas, gyventojų teises ir pareigas yra viešai skelbiama savivaldybės bei sistemos administratoriaus UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ interneto puslapiuose

3.4. Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūra

Įgyvendinant ES finansuojamus projektus bei dalinai finansuojant savivaldybių lėšomis, Vilniaus regione sukurti komunalinių atliekų tvarkymo pajėgumai, atitinkantys susidarantių atliekų kiekius bei leidžiantys įgyvendinti esamo Valstybinio, regioninio ir savivaldybių atliekų tvarkymo planų tikslus ir užduotis.

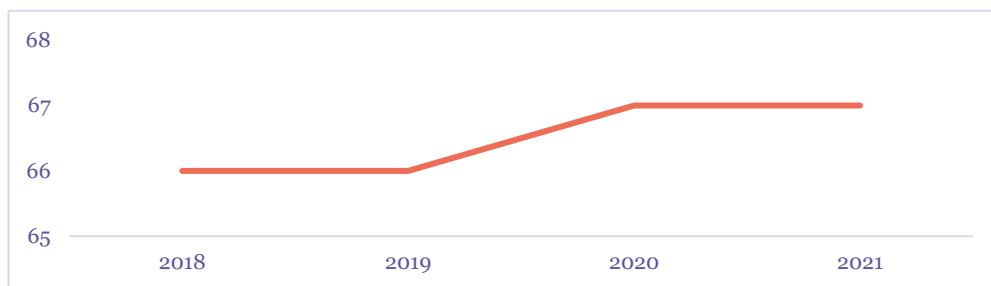
Vilniaus regiono komunalinių atliekų sąvartynas, pradėtas eksploatuoti 2007 m. spalio 26 d. Kazokiškių kaime, Elektrėnų savivaldybėje. Bendras sąvartyno sklypo plotas – 30,16 ha, iš jų 27,1 ha užima atliekų kaupimo (6 sekcijų) plotas. Sąvartyne per 20 metų laikotarpį planuojama sukaupti beveik 6 milijonus tonų atliekų, tačiau šis terminas bus žymiai ilgesnis pastačius MBA įrenginius. Įskaitant kasdieninio uždengimo medžiagą ir uždengiamąjį sluoksnį, sąvartyno tūris sieks apie 7 milijonus m³ arba tonų (projekte priimtas 1 000 kg/m³

atliekų tankis). Sąvartyne įdiegtos filtrato ir sąvartyno dujų surinkimo sistemos. Filtratas yra iš dalies valomas vietiniuose įrenginiuose arba išvežamas į Vilniaus miesto nuotekų valymo įrenginius. Dujos naudojamos katilinėje Vievio mieste. 2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis likusi sąvartyno talpa 3 114 575 tonų (3 114 575 m³).

Vadovaujantis Valstybinio atliekų tvarkymo plano 2014- 2020 metams reikalavimais savivaldybės turėjo iki 2015 m. sausio 1 d. patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas, o pasikeitus teisės aktuose nustatytiems antrinių žaliavų surinkimo reikalavimams – jas atnaujinti. Įrengiant tokias antrinių žaliavų surinkimo aikšteles turi būti laikomasi sekančių reikalavimų:

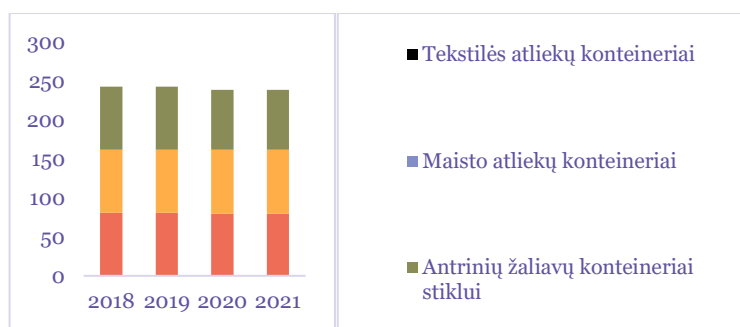
- ❖ savivaldybių gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę 800 gyventojų šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių ar kitose gyventojams patogiose, estetiškai įrengtose ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkančiose vietose;
- ❖ vidutiniai atstumai iki antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelių nustatomi rengiant (atnaujinant) ir tvirtinant konteinerių aikštelių išdėstymo schemas;
- ❖ savivaldybių gyvenamuosiuose individualių namų kvartaluose, kai individualių namų savininkai neaprūpinti individualiais pakuočių ir stiklo atliekų surinkimo konteineriais, ir miesteliuose, sodų ir garažų savininkų bendrijų teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną antrinių žaliavų surinkimo konteinerių aikštelę.

Elektrėnų savivaldybės teritorijoje savivaldybės teritorijoje pastatytų per pastaruosius kelis metus (2018- 2020 m) antrinių žaliavų surinkimo konteinerių komplektų kiekis nepasikeitė, tai yra vienas komplektas buvo skirtas 360 gyventojams, Apibendrinant galima pasakyti kad konteinerinių aikštelių plėtra yra būtina kitame planavimo laikotarpyje. Detalūs duomenys pateikti 4 priede.

Pav. 3. Antrinių žaliavų konteinerių aikštelių plėtra Elektrėnų savivaldybėje, vnt.

Konteinerių skaičius antrinių žaliavų bei pakuočių surinkimui per pastaruosius metus nedidėjo, o konteinerių kiekis stiklo surinkimui net ir sumažėjo. Paprastai šie konteineriai (didesnės talpos) statomi kartu su MKA konteineriais konteinerinėse aikštelėse, o individualių gyvenamųjų namų savininkai aprūpinami 120-240 l talpos konteineriais stiklo atliekoms ir pakuotės bei popieriaus ir plastiko atliekoms (3130 komplektai). Konteinerius aptarnauja įmonės pasirašiusios sutartis su savivaldybėmis (paprastai tai tos pačios įmonės, kurios renka MKA). Tekstilės atliekos šiuo metu savivaldybėje nėra renkamos. Detalūs duomenys pateikti 5 priede.

Pav. 4. Konteinerių skaičius Elektrėnų savivaldybėje, vnt.

Vadovaujantis Valstybinio atliekų tvarkymo plano 2014 - 2020 metams reikalavimais, siekiant didinti perdirbamų atliekų kiekius bei mažinant biologiškai skaidžių atliekų šalinimą į sąvartyną, savivaldybės privalo taip planuoti ir organizuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, kad regioniniuose ir savivaldybių atliekų tvarkymo planuose būtų numatytos ir vykdomos biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros ir rūšiuojamojo atliekų užduotys. Šių uždavinių įgyvendinimui savivaldybių teritorijose įrengtos žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės, prie kapinių įrengti specialūs konteineriai žaliųjų atliekų surinkimui. Skatinant žaliųjų atliekų namudinį kompostavimą 2014 -2020 metais, Vilniaus regiono savivaldybėse buvo išdalinta daugiau kaip 2 560 kompostavimo dėžių.

Savivaldybės gyventojai taip pat gali namų ūkyje susidariusias žaliąsias atliekas nemokamai pristatyti į regioninę kompostavimo aikštelę, esančią Obenių g., Elektrėnai. Aikštelės metiniai pajėgumai - apie 200 t/m.

Vadovaujantis Valstybinio atliekų tvarkymo plano 2014 - 2020 metams reikalavimais, savivaldybės turi užtikrinti, kad būtų eksploatuojama ne mažiau kaip po vieną didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę 50 000 gyventojų, tačiau ne mažiau kaip po vieną tokią aikštelę savivaldybėse. Elektrėnų savivaldybėje tokios aikštelės yra dvi - Vidugirių k. 3, Vievio sen., bei Elektrinės g. 14A, Elektrėnai. Nepavojingų atliekų DGASA pajėgumai siekia nuo 210 iki 1993 t/m., pavojingųjų atliekų - 20 t/m.

3.5. Viešųjų komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo lygis

Viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimas Vilniaus regione 2014 metais siekė 85 %, o 2020 šis rodiklis gyventojams jau siekė 99,5%.

Lentelė 2. Viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos plėtros užduočių vykdymas Elektrėnų sav., 2020

Daugiabučių gyvenamųjų namų būtų savininkai, kuriems teikiama paslauga, %	Vieno ir dviejų butų gyvenamųjų namų būtų savininkai, kuriems teikiama paslauga, %	Sodų paskirties objektų savininkai, kuriems teikiama paslauga, %	Garažų paskirties objektų savininkai, kuriems teikiama paslauga, %	Nekilnojamojo turto objektų savininkai, kurie yra juridiniai asmenys ir teikiama paslauga, %
97	97	n/a		

Šaltinis: AAA.

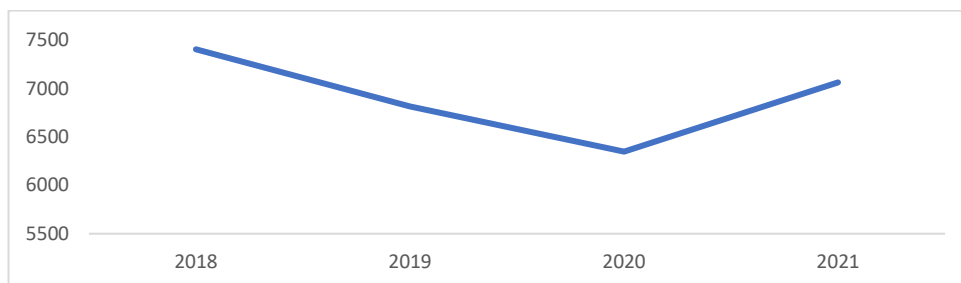
Sukurta regioninė bei savivaldybių atliekų tvarkymo sistemos sudaro sąlygas visiems

regiono gyventojams naudotis viešąja komunalinių atliekų tvarkymo paslauga.

3.6. Komunalinių atliekų susidarymas

Aplinkos apsaugos agentūros valstybinės atliekų apskaitos duomenimis, Lietuvoje 2020 m. susidarė apie 4,8 mln. tonų atliekų. Vidutinis metinis atliekų susidarymo pirminiame šaltinyje augimas 2014–2018 m. sudarė 2,7 proc. per metus, Komunalinės atliekos (įskaitant pakuotes, rastas MKA sraute) sudaro apie 24 proc. Lietuvoje surenkamų atliekų.

Aplinkos apsaugos agentūros valstybinės atliekų apskaitos duomenimis 2020 m. Vilniaus apskrities savivaldybėse susidarė daugiau kaip 260 tūkstančių komunalinių atliekų, iš kurių Elektrėnų savivaldybėje susidarė 6 347 tonų. Reikia pastebėti kad nežiūrint į didėjanti gyventojų skaičių, Elektrėnų savivaldybės teritorijoje susidarančių komunalinių atliekų kiekis mažėja nuo 7 403 tonų 2018 metais iki 6 347 tonų komunalinių atliekų 2020 metais, arba nuo 0,31 iki 0,26 t/metus vienam asmeniui atitinkamai, nors 2021 metais vėl matosi susidarančių komunalinių atliekų „šuoilis“. Didžiausią dalį sudaro mišrios komunalinės atliekos, tačiau apskaitoje į šį kiekį įtraukiamos kitos atliekos, kurios neturėtų būti priskiriamos komunalinėms atliekoms. Reikia pažymėti kad į šį kiekį nėra įtrauktos namų ūkyje sutvarkomos atliekos (žaliųjų atliekų kompostavimas ir panašiai), pramoninės atliekos, atskirai ne per savivaldybių sistemas surenkamos antrinės žaliavos bei pakuotės atliekos, elektros ir elektronikos, statybos bei griovimo atliekos ir nuotekų dumblas iš vandens valymo įrenginių. Detalūs duomenys pateikti 3 priede.

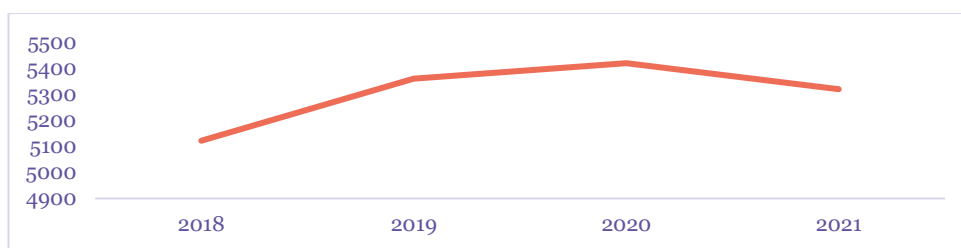
Pav. 5. Susidaręs komunalinių atliekų kiekis Vilniaus apskrities savivaldybėse, tonos.

Atliekų susidarymo „šuoilis“ 2021 metais gali būti paaiškinamas neatitikimais dėl atliekų priskyrimo tam ar kitam atliekų kodui bei įtraukimui į komunalinių atliekų kiekį. Ši tendencija bus aiški įvertinus sekančių metų duomenis.

3.7. MKA surinkimas ir MBA

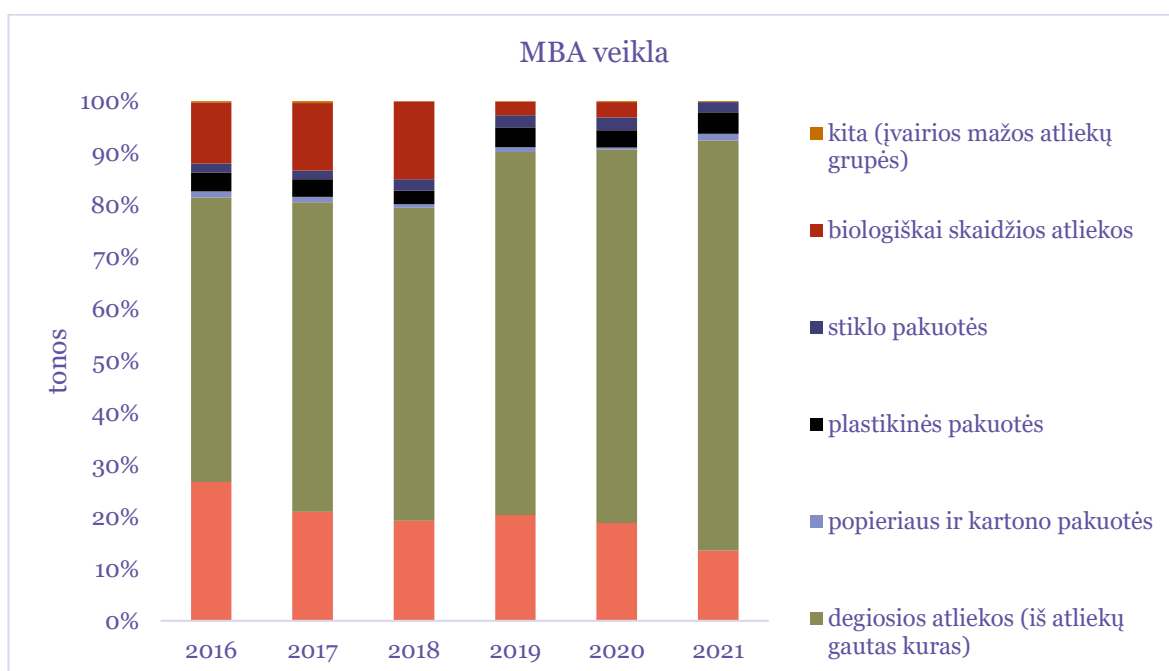
Visos Elektrėnų savivaldybėje surinktos mišrios komunalinės atliekos (MKA) yra transportuojamos į Mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginius (Jočionių g. 13, Vilnius), kurie pradėjo veikti nuo 2016 m. gegužės 3 d. MKA surenka įmonės, laimėjusios viešuosius pirkimus ir pasirašiusios sutartis su savivaldybe.

MBA tvarkomų MKA kiekis 2018 – 2021 metais nežymiai didėjo, nežiūrint mažėjančiam susidarančių komunalinių atliekų kiekiui, nuo 5 122 iki 5 320 tonų atitinkamai.

Pav. 6. MBA tvakomos MKA Elektrėnų sav., tonos

MBA įrenginiuose atliekos rūšiuojamos atskiriant tolimesniam apdirbimui ir naudojimui tinkančias antrines žaliavas (apie 8% nuo bendro šalinamo atliekų kiekio, neskaitant drėgmės nuostolių), o biologiškai skaidžios atliekos (apie 4% nuo bendro šalinamo atliekų kiekio, neskaitant drėgmės nuostolių) yra apdorojamos. MBA įrenginiuose taip pat gaunamas degių atliekų, skirtų panaudojimui energijai gauti, srautas sudaro apie 90% visų atliekų, o netinkamos perdirbimui ir apdorojimui atliekos šalinamos sąvartyne.

Pav. 7. MBA įrenginiuose gaunamų medžiagų pasiskirstymas.

3.8. Komunalinių atliekų šalinimas sąvartyne

Visos likusios po rūšiavimo atliekos bei kitos atliekos, kurių negalima perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinamos regioniniame sąvartyne. 2021 m. sąvartyne buvo pašalinta daugiau kaip 175 tūkstančiai tonų atliekų.

Lentelė 3. Vilniaus apskrities regioniniame sąvartyne 2020 m. pašalintos atliekos.

Kodas	Atlieka	tonos	% nuo bendro šalinamo kiekio
03 01 99	kitaip neapibrėžtos atliekos	10	0,01%
03 03 07	mechanškai atskirtas popieriaus ir kartono atliekų virinimo brokas	626	0,38%
04 02 99	kitaip neapibrėžtos atliekos	80	0,05%

10 01 01	dugno pelenai, šlakas ir garo katilų dulės (išskyrus garo katilų dulkes, nurodytas 10 01 04)	458	0,28%
10 01 03	lakiniai durpių ir neapdorotos medienos pelenai	79	0,05%
12 01 21	naudotos šlifavimo dalys ir šlifavimo medžiagos, nenurodytos 12 01 20	24	0,01%
17 06 01	izoliacinės medžiagos, kuriose yra asbesto	42	0,03%
17 06 04	izoliacinės medžiagos, nenurodytos 17 06 01 ir 17 06 03	12 681	7,66%
17 06 05	statybinės medžiagos, turinčios asbesto	1 804	1,09%
17 09 04	mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02 ir 17 09 03	3 824	2,31%
19 08 01	grotų atliekos	1 031	0,62%
19 08 02	smėliagaudžių atliekos	40	0,02%
19 12 08	tekstilės gaminiai	451	0,27%
19 12 09	mineralinės medžiagos (pvz., smėlis, akmenys)	168	0,10%
19 12 10	degosios atliekos (iš atliekų gautas kuras)	112 196	67,76%
19 12 12	kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos, nenurodytos 19 12 11	48 315	29,18%
20 01 38	mediena, nenurodyta 20 01 37	2 438	1,47%
20 02 03	kitos biologiškai neskaidžios atliekos	530	0,32%
20 03 07	didelių gabaritų atliekos	418	0,25%

Šaltinis VAATC duomenys

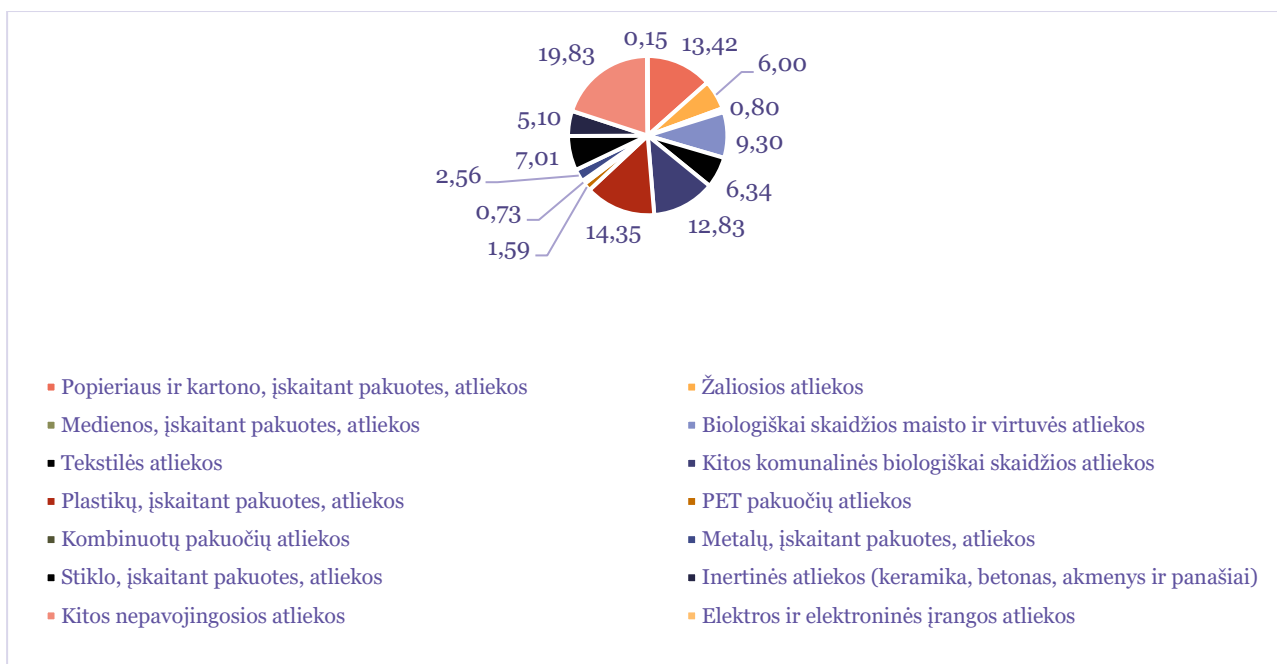
Didžiąją dalį regioniniame sąvartyne šalinamų atliekų sudaro likusios po mechaninio atliekų apdorojimo atliekos, neskaitant, sąvartyne laikinai šalinamų degių atliekų (iš atliekų atgautasis kuras), kurios sudaro 67,76 % visų sąvartyne šalinamų atliekų, visos likusios šalinamos atliekos tesudaro tik 3 procentus. Tai - daugiausia neperdirbamos ar kitaip panaudoti netinkančios atliekos (izoliacinės medžiagos, tekstilės gaminiai ir panašiai). Reikia pastebėti kad nuo 2016 metų, pradėjus eksploatuoti MBA įrenginius, šalinamų į regioninį sąvartyną atliekų kiekiai sumažėjo daugiau kaip 60 procentų.

Lentelė 4. Šalinamų į regioninį sąvartyną Elektrėnų savivaldybės MKA kiekiai (t/metus)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tonos	1 712	3 377	1 000	1 218	1 357	550
Procentai nuo susidarantių atliekų kiekio	26,51%	55,14%	13,50%	17,88%	21,38%	7,80%

Šaltinis UAB VAATC duomenys

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011-08-31 įsakymu Nr. D1-661 "Dėl regioniniuose nepavojingų atliekų sąvartynuose šalinamų mišrių komunalinių atliekų sudėties nustatymo ir komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekio juose vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo" (Žin., 2011, Nr. 109-5148), MBA įrenginiuose vykdomi šalinamų mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimai.

Pav. 8. Šalinamų atliekų sudėtis 2020 metais

Analizuojant 2020 metų duomenis matosi, kad nežiūrint didėjančio gyventojų aprūpinimo rūšiuojamaisiais konteneriais, antrinių žaliavų, tokių kaip popierius ir kartonas, stiklas, plastikas, įskaitant pakuotes, atliekų kiekis šalinamose MKA nemažėja, o tai sudaro potencialą plėsti antrinių žaliavų surinkimą.

Lentelė 5. Šalinamų atliekų pagal frakcijas kiekiai 1 gyventojui kg/metus

Frakcija	kg/ gyventojui
Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	34,9
Žaliosios atliekos	15,6
Medienos, įskaitant pakuotes, atliekos	2,1
Biologiškai skaidžios maisto ir virtuvės ir kitos atliekos	24,2
Tekstilės atliekos	16,5
Plastikų, įskaitant pakuotes, atliekos	33,4
PET pakuočių atliekos	37,3
Kombinuotų pakuočių atliekos	4,1
Metalų, įskaitant pakuotes, atliekos	6,6
Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	18,2

Šaltinis Konsultanto skaičiavimai pagal AAA ir Statistikos departamento duomenis

3.9. Antrinių žaliavų, įskaitant pakuočių atliekas, tvarkymas

Valstybiniame atliekų tvarkymo plane nustatytas rodiklis iki 2020 metų pasiekti, kad būtų perdirbama ar kitaip panaudojama ne mažiau kaip 65 procentai komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį) bei užtikrinti kad iki 2020 metų mažiausiai 50 procentų (vertinant pagal atliekų kiekį) komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiama naudoti pakartotinai ir perdirbti.

Elektrėnų savivaldybėje teritorijose antrines žaliavas, įskaitant pakuočių atliekas, surenka ir tvarko įstatymų nustatyta tvarka parinkti atliekų tvarkytojai, kurie teikia paslaugas pagal sutarčių sąlygas. Atliekų turėtojai turi rūšiuoti antrines žaliavas jų susidarymo vietose. Daugiabučių namų gyventojai išrūšiuotas antrines žaliavas turi išmesti į kontenerinėse

aištelėse pastatytus antrinių žaliavų surinkimo konteinerius su atitinkamais užrašais, o individualių namų gyventojai aprūpinti rūšiuojamais konteineriais. Pakuotės ir pakuočių atliekos bei antrinės žaliavos iš individualių namų gyventojų mieste surenkamos pagal nustatyta grafiką.

AAA duomenimis Elektrėnų savivaldybėje 2020 m. atskirai buvo surinkta apie 269 tonų antrinių žaliavų ir pakuočių arba 11 kg vienam gyventojui per metus (vidurkis regione - 30 kg gyventojui per metus). Didžiąją dalį atskirai surinktų AŽ sudaro stiklas, stiklo pakuotės – apie 39% bei popierius ir kartonas, bei popierinė pakuotė - apie 39%. Nepaisant gerai išvystytos antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų surinkimo sistemos (konteinerinės aištelės, individualus rūšiavimo konteineriai, DGASA, užstato sistema), surenkamų antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų kiekiai yra nedideli, ką rodo ir šalinamų atliekų sudėties tyrimai (apie 30 procentų potencialių antrinių žaliavų). Detalus duomenys pateikti 9 priede.

Pav. 9. Atskirai surenkamų antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų kiekiai Elektrėnų savivaldybėje, tonos

3.10. Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas

Valstybiniame atliekų tvarkymo plane nustatyta, kad iki 2020 metų šalinamos sąvartyne biologiškai skaidžios atliekos sudarytų ne daugiau kaip 35 procentus 2000 metais susidariusių komunalinių biologiškai skaidžių atliekų. Vadovaujantis Valstybinio atliekų tvarkymo plano 2014- 2020 metams reikalavimais, siekiant didinti perdirbamų atliekų kiekius bei mažinant biologiškai skaidžių atliekų šalinimą į sąvartyną, savivaldybės privalo taip planuoti ir organizuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, kad regioniniuose ir savivaldybių atliekų tvarkymo planuose būtų numatytos ir vykdomos biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros ir rūšiuojamojo atliekų užduotys.

Šių uždavinių įgyvendinimui Vilniaus regiono savivaldybių teritorijose įrengtos žaliųjų atliekų kompostavimo aištelės, prie kapinių įrengti specialūs konteineriai žaliųjų atliekų surinkimui. Skatinant žaliųjų atliekų namudinį kompostavimą, 2014 -2020 metais Vilniaus regiono savivaldybėse buvo išdalinta daugiau kaip 2 560 kompostavimo dėžių.

Lentelė 6. Kompostavimo dėžių skaičius ir prognozinis sukompostuojamų atliekų kiekis Elektrėnų savivaldybėje

Esamas kompostavimo dėžių kiekis, 2020	Prognozinis sukompostuojamų atliekų kiekis t/metus
2 560	384

Šaltinis Savivaldybių duomenys ir Konsultanto skaičiavimai

Vertinant įvairių tyrimų rezultatus bei analizes, daroma prielaida, kad naudojant namudinio kompostavimo dėžes, individualiame namų ūkyje galima sutvarkyti (sukompostuoti) apie 150 kg biologiškai skaidžių atliekų, įskaitant apie 30 - 40 kg virtuvės maisto atliekų. Tokiu būdu Vilniaus regione per metus kompostuojama apie 400 tonų biologiškai skaidžių atliekų.

Taip pat savivaldybės gyventojai gali žaliąsias atliekas pristatyti į kompostavimo aikštelę, esančią, Obenių g., Elektrėnai.

Lentelė 7. Žaliųjų atliekų surinkimas Elektrėnų savivaldybės kompostavimo aikštelėse

Aikštelė	Priimtos tvarkymui atliekos t/metus		
	2019	2020	2021
Obenių g., Elektrėnai	231,916	237,795	89,030

Šaltinis UAB VAATC

Vertinant surenkamų / kompostuojamų namų ūkiuose žaliųjų atliekų kiekius, galima teikti, kad 2020 metais buvo sutvarkyta apie 400- 500 tonų arba apie 30 kg vienam gyventojui.

3.11. Statybos ir griovimo, elektros ir elektroninių atliekų tvarkymas

Šiuo metu Vilniaus regiono gyventojai specifines atliekas (didelio gabarito, pavojingas buities atliekas, elektros ir elektroninės įrangos atliekas, liuminescencines lempas, buityje susidarantiąs statybines atliekas, naudotas padangas, akumuliatorius ir baterijas) gali nemokamai pristatyti į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles, kurias eksploatuoja UAB VAATC arba tokios atliekos surenkamos apvažiavimo būdu kuris organizuojamas ne rečiau kaip 2 kartus per metus. Taip pat savivaldybė yra pasirašiusi sutartis su įvairiomis gamintojų asociacijomis dėl papildančių sistemų diegimo savivaldybių teritorijose Elektrėnų savivaldybėje yra įrengtos 2 tokios aikštelės, kuriose surenkamas atliekų kiekis kiekvienais metais didėja ir 2020 metais buvo surinkta virš 700 tonų, arba 30 kg vienam gyventojui per metus (vidurkis regione - 20 kg gyventojui per metus).

Lentelė 8. Elektrėnų sav. DGASA surenkami atliekų kiekiai (t/metus)

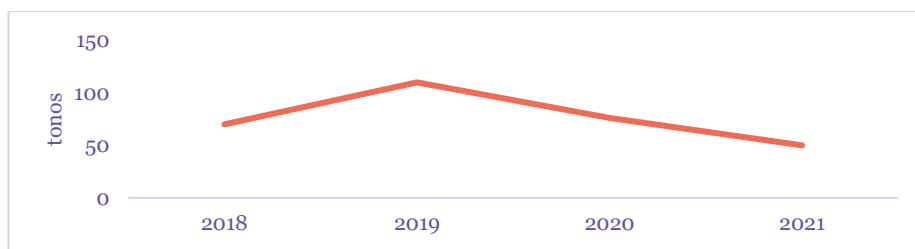
Savivaldybė	Aikštelė	Priimtos tvarkymui atliekos t/metus		
		2019	2020	2021
		Elektrėnų	Vidugirių k. 3, Vievio sen., Elektrėnai	
	Elektrinės g. 14A, Elektrėnai	385,116	737,459	718,188
Viso		385,116	741,289	734,078

Šaltinis UAB VAATC

Didžiąją dalį DGASA surenkamų atliekų sudaro statybos ir griovimo atliekos, didžiosios atliekos, padangos, pavojingos buities atliekos. Taip pat šios atliekos surenkamos papildančiomis sistemomis arba apvažiavimo būdu.

3.12. Bešeimininkų atliekų tvarkymas

2020 m. Elektrėnų savivaldybėje susidarė virš 76 tonos bešeimininkų atliekų, vidutiniškai per metus apie 100 tonų, už kurių surinkimą ir tvarkymą atsakinga savivaldybė.

Pav. 10. Bešeimininkių atliekų susidarymas ir sutvarkymui skirtos lėšos Elektrėnų sav.

Bešeimininkės atliekos tvarkomos savivaldybės biudžeto (aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšomis) ir kt. lėšomis. Savivaldybės pateiktais duomenimis, bešeimininkių atliekų tvarkymui 2020 m. buvo skirta virš 10 tūkst. EUR, o vidutiniškai per metus tokių atliekų tvarkymui išleidžiama apie 14 tūkst. EUR. Detalūs duomenys pateikti 7 priede.

4. ANKSTESNIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO PLANŲ UŽDUOČIŲ VYKDYMAS

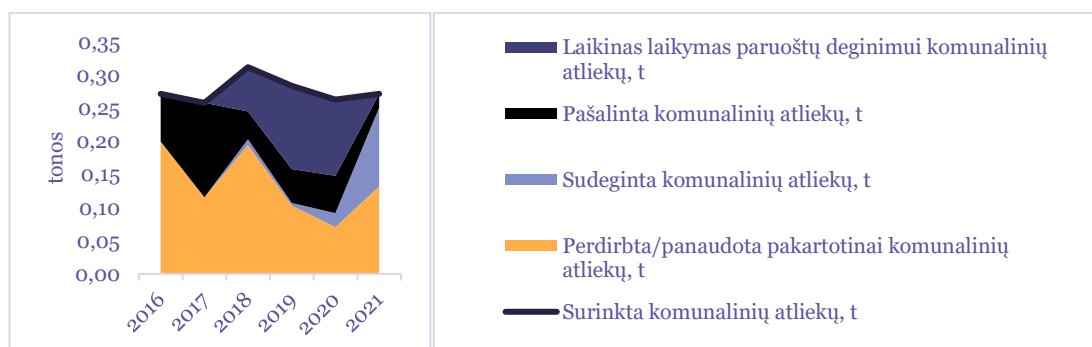
Aplinkos apsaugos agentūros valstybinės atliekų apskaitos duomenimis 2020 m. Vilniaus apskrities savivaldybėse susidarė daugiau kaip 260 tūkstančių komunalinių atliekų, iš kurių Elektrėnų savivaldybėje susidarė 6 347 tonų. Reikia pastebėti kad nežiūrint į didėjanti gyventojų skaičių, Elektrėnų savivaldybės teritorijoje susidarančių komunalinių atliekų kiekis mažėja nuo 7 403 tonų 2018 metais iki 6 347 tonų komunalinių atliekų 2020 metais, arba nuo 0,31 iki 0,26 t/metus vienam asmeniui atitinkamai, nors 2021 metais vėl matosi susidarančių komunalinių atliekų „šuošis“. Didžiausią dalį sudaro mišrios komunalinės atliekos, tačiau apskaitoje į šį kiekį įtraukiamos kitos atliekos, kurios neturėtų būti priskiriamos komunalinėms atliekoms. Reikia pažymėti kad į šį kiekį nėra įtrauktos namų ūkyje sutvarkomos atliekos (žaliųjų atliekų kompostavimas ir panašiai), pramoninės atliekos, atskirai ne per savivaldybių sistemas surenkamos antrinės žaliavos bei pakuotės atliekos, elektros ir elektronikos, statybos bei griovimo atliekos ir nuotekų dumblas iš vandens valymo įrenginių.

Elektrėnų savivaldybės teritorijoje savivaldybės teritorijoje pastatytų per pastaruosius kelis metus (2018- 2020 m) antrinių žaliavų surinkimo konteinerių komplektų kiekis nepasikeitė, tai yra vienas komplektas buvo skirtas 998 gyventojams.

AAA duomenimis Elektrėnų savivaldybėje 2020 m. atskirai buvo surinkta apie 269 tonų antrinių žaliavų ir pakuočių arba 11 kg vienam gyventojui per metus (vidurkis regione - 30 kg gyventojui per metus). Didžiąją dalį atskirai surinktų AŽ sudaro stiklas, stiklo pakuotės – apie 39% bei popierius ir kartonas, bei popierinė pakuotė - apie 39 %. Nepaisant gerai išvystytos antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų surinkimo sistemos (konteinerinės aikštelės, individualus rūšiavimo konteineriai, DGASA, užstato sistema), surenkamų antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų kiekiai yra nedideli, ką rodo ir šalinamų atliekų sudėties tyrimai

Elektrėnų savivaldybėje yra įrengtos 2 DGASA, kuriose surenkamas atliekų kiekis kiekvienais metais didėja ir 2020 metais buvo surinkta virš 700 tonų, arba 30 kg vienam gyventojui per metus (vidurkis regione - 20 kg gyventojui per metus).

Elektrėnų savivaldybės teritorijoje susidarančių komunalinių atliekų kiekis mažėja nuo 7 403 tonų 2018 metais iki 6 347 tonų komunalinių atliekų 2020 metais, arba nuo 0,31 iki 0,26 t/metus vienam asmeniui atitinkamai. 2020 metais perdirbta/panaudota pakartotinai naudoti komunalinių atliekų – 26 % visų susidarančių atliekų, pašalinta 21% , sudeginta 8 % susidarančių atliekų, kitas kiekis yra saugojamas deginimui.

Pav. 11. Atliekų tvarkymas Elektrėnų savivaldybėje

Elektrėnų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemą galima įvertinti pagal tai, kaip yra įgyvendinamos Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo 2014–2020 m. nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys. Reikia pastebėti, kad beveik visos minėtame atliekų tvarkymo plane numatytos užduotys regioniniu mastu yra įvykdytos, išskyrus komunalinių atliekų pakartotinį panaudojimą ir perdirbimą bei reikalavimus konteinerinių aikštelių tinklui.

Lentelė 9. Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo 2014-2020 plane iškeltų užduočių įgyvendinimo vertinimas

Eil. Nr.	VATP punktas	Komunalinių atliekų tvarkymo užduotis	Įgyvendinimas
Valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys			
1.	230.1. 236. 237. 8 priedas	Užtikrinti, kad sąvartynuose šalinamos Vilniaus regiono komunalinės biologiškai skaidžios atliekos iki 2020 metų sudarytų ne daugiau kaip 35 proc. 2000 metų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų:	Įgyvendinta Pradėjus eksploatuoti regioninius MBA įrenginius, biologiškai skaidžios atliekos nešalinamos regioniniame sąvartyne
2.	230.2. 242.	Iki 2016 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 45 proc. komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį).	Neįgyvendinta, Elektrėnų savivaldybėje 2020 metais bendrai perdirbta ar kitaip panaudota apie 27 proc. komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį).
3.	230.3. 242.	Iki 2020 metų perdirbti ar kitaip panaudoti ne mažiau kaip 65 proc. komunalinių atliekų (vertinant pagal atliekų kiekį).	
4.	230.4.	Užtikrinti, kad iki 2020 metų mažiausiai 50 proc. (vertinant pagal atliekų kiekį) komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų būtų paruošiamos naudoti pakartotinai ir perdirbti.	Neįgyvendinta, Elektrėnų savivaldybėje 2020 metais komunalinių atliekų sraute esančių popieriaus ir kartono, metalų, plastikų ir stiklo atliekų paruošta apie 10 proc.
Sąvartynuose šalinamų biologiškai skaidžių atliekų kiekio mažinimo užduotys			
5.	239.1.	Iki 2016 metų gyventojams ir kitiems asmenims (pvz., gėlių parduotuvėms, kapinėms ir kt.), kurių atliekų tvarkymą organizuoja savivaldybės, užtikrinti žaliųjų atliekų surinkimą ir tvarkymą arba tokių atliekų tvarkymą jų susidarymo vietoje.	Įgyvendinta, Elektrėnų savivaldybėje gyventojai turi galimybę kompostuoti šias atliekas jų susidarymo vietose (regiono gyventojams išdalinta daugiau kaip 2 tūkst. kompostavimo dėžių), veikia kompostavimo aikštelės
6.	239.2.	Iki 2016 metų baigti įrengti mechaninio biologinio apdorojimo įrenginius, kuriuose būtų atskiriamos ir apdorojamos biologiškai skaidžios atliekos, arba mechaninio apdorojimo įrenginius, kuriuose biologiškai skaidžios atliekos būtų apdorojamos, prieš jas perduodant naudoti energijai gauti.	Įgyvendinta MBA įrenginiai pradėti eksploatuoti nuo 2016
7.	239.3.	Iki 2019 metų įdiegti maisto/virtuvės atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir įrengti pakankamus pajėgumus atskirai surinktoms maisto / virtuvės atliekoms apdoroti.	Neįgyvendinta, planuojama įgyvendinti nuo 2023-2024
8.	239.4.	Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą pagal galimybes suderinti su komunalinių nuotekų dumblo tvarkymo infrastruktūra.	Netaikoma
Rūšiuojamojo atliekų surinkimo plėtros užduotys			

9.	246.1.	Iki 2015 m. sausio 1 d. patvirtinti konteinerių aikštelių išdėstymo schemas, o pasikeitus teisės aktuose nustatytiems antrinių žaliavų surinkimo reikalavimams – jas atnaujinti.	N/a
10.	246.2. - 246.5.	Užtikrinti, kad būtų pastatyti specialūs konteineriai, skirti antrinėms žaliavoms surinkti,	Neįgyvendinta Esamas konteinerinių aikštelių tinklas neatitinka VATP reikalavimų.
14.	246.6.	Atliekų rūšiavimui skatinti ne rečiau kaip kartą per metus informuoti gyventojus apie antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų surinkimą savivaldybės teritorijoje – pateikti informaciją apie surinktą kiekį ir surinkimo kaitą, taip pat informuoti apie numatomas per artimiausius metus įdiegti ir (ar) vykdyti antrinių žaliavų ir pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo priemones. Pastaroji prievolė pagal sutartį gali būti pavesta gamintojų ir importuotojų organizacijoms.	Vykdoma. Savivaldybės sutartyse su MKA surinkimo operatoriais yra numatyta ši prievolė

Situaciją vertinant pagal Elektrėnų savivaldybės atliekų tvarkymo 2014- 2020 plane nustatytų užduočių vertinimo kriterijus, bendras vaizdas yra teigiamas.

Lentelė 10. Elektrėnų savivaldybės atliekų tvarkymo 2014- 2020 plane nustatytų užduočių vertinimas

Atliekų tvarkymo būdas	Vertinimo rodikliai	Laukiamas rezultatas	Vertinimo rodiklio vertinimo laikotarpis
Atliekų prevencija	Bendras komunalinių atliekų susidarymas, tonomis per metus	Mažėjimas arba nežymus didėjimas	TAIP
	Komunalinių atliekų susidarymas vienam gyventojui, kilogramais per metus	Mažėjimas arba nežymus didėjimas	TAIP
	Komunalinių atliekų susidarymas vienam namų ūkiui, kilogramais per metus	Mažėjimas arba nežymus didėjimas	TAIP
Atliekų paruošimas pakartotiniam naudojimui	Pakartotiniam naudojimui paruoštų atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas	NE
	Pakartotiniam naudojimui paruoštų atliekų kiekiai, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Didėjimas	NE
Atliekų paruošimas perdurbimui	Iš gyventojų ir juridinių asmenų (įmonių, įstaigų, organizacijų) atskirai surinktų AŽ kiekiai, tonomis per metus pagal atliekų kategorijas (popieriaus ir kartono, stiklo, plastikų, metalo atliekos)	Didėjimas	NE
	AŽ kiekis, išrūšiuotas mechaninio apdorojimo įrenginyje ir/ar mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo linijoje, tonomis per metus	Didėjimas, vėliau mažėjimas	TAIP

Atliekų tvarkymo būdas	Vertinimo rodikliai	Laukiamas rezultatas	Vertinimo rodiklio vertinimo laikotarpis
	Atskirai surinktų buityje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas	TAIP
	Atskirai surinktų biologinių atliekų kiekiai, tonomis per metus	Didėjimas	TAIP
	Bendras perdirbimui surinktas ir paruoštas komunalinių atliekų kiekis, tonomis per metus, įskaitant ir biologinių atliekų kompostavimą	Didėjimas	TAIP
	Bendras perdirbimui surinktas ir paruoštas komunalinių atliekų kiekis, proc. nuo bendrosusidariusių komunalinių atliekų kiekio	Didėjimas	TAIP
Atliekų naudojimas	Panaudotų energijai gauti komunalinių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Mažėjimas arba stabilumas	TAIP
Atliekų šalinimas	Pašalintų sąvartyne komunalinių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Mažėjimas	TAIP
	Pašalintų sąvartyne komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis, tonomis per metus	Mažėjimas	TAIP
	Pašalintų sąvartyne komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekis, proc. nuo bendro susidariusių komunalinių atliekų kiekio	Mažėjimas	TAIP

Įvertinus Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plane nustatytų uždavinių įgyvendinimą regione, esamą sukurtą infrastruktūrą bei numatytas naujas komunalinių atliekų tvarkymo užduotis, žemiau pateikiama Elektrėnų savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė.

Lentelė 11. Elektrėnų savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo stiprybių, silpnybių, grėsmių ir galimybių analizė

SIPRYBĖS	SILPNYBĖS
<ul style="list-style-type: none"> ✚ Visos surinktos savivaldybėje mišrios komunalinės atliekos šalinamos ES aplinkosauginius reikalavimus atitinkančiame Vilniaus regiono nepavojingų atliekų sąvartyne. ✚ Įgyvendinant investicinius projektus savivaldybėje gyventojams sudarytos sąlygos namudiniam kompostavimui, pakuotės, pakuotės atliekų ir antrinių žaliavų rūšiavimui – gyventojai nuolatos aprūpinami rūšiavimo priemonėmis. ✚ Savivaldybėje įdiegtas Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano reikalavimus atitinkantis antrinių žaliavų surinkimo aikštelių tinklas, įrengtos 2 DGASA, žaliosios atliekos kompostuojamos ŽAKA. ✚ Vilniaus regione veikiantys MBA įrenginiai, leidžia pasiekti savivaldybės biologiškai skaidžių atliekų šalinimo uždavinius, didina perdirbamų atliekų kiekius. 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Susidarančių komunalinių atliekų kiekiai rajone keičiasi nežymiai. ✚ Perdirbamų atliekų kiekiai nėra dideli beveik trigubai mažesni nei Vilniaus regiono vidurkis. ✚ Nežiūrint didėjančio gyventojų aprūpinimo rūšiuojamaisiais konteneriais, antrinių žaliavų kiekis šalinamose MKA nemažėja. ✚ Esama apmokėjimo už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nustatymo tvarka neskatina atliekų turėtojų mažinti komunalinių atliekų susidarymo ir daugiau atliekų rūšiuoti. ✚ Nesukurta virtuvės maisto atliekų atskiro surinkimo sistema, o

<ul style="list-style-type: none"> ✚ Komunalinės atliekos renkamos atskirais srautais, pvz., didelių gabaritų, elektros ir elektroninės įrangos atliekos. ✚ Savivaldybėje įdiegtos papildančios sistemos, pasirašytos sutartys su GIA. ✚ Viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimas Elektrėnų savivaldybėje siekia 97 %. ✚ Regiono savivaldybių bendradarbiavimas leidžia optimaliau vykdyti atliekų tvarkymo užduotis. 	<p>rajone nėra šių atliekų tvarkymo įrenginių.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Rajone nėra tinkamai išplėtotą tekstilės atliekų surinkimo sistema. ✚ Surenkamų antrinių žaliavų bei išrūšiuotų atliekų kokybė yra žema ir dažnai nėra tinkami perdirbimui ar pakartotiniam panaudojimui.
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
<ul style="list-style-type: none"> ✚ ES finansinės paramos 2020-2027 m. laikotarpis sudarys galimybes finansuoti atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą Elektrėnų savivaldybėje. ✚ Kartu su kitomis regiono savivaldybėmis įdiegti atskirą maisto atliekų atskiro perdirbimo sistemą, kuri yra aukštesnės hierarchijos už atliekų deginimą. ✚ Aktyvinti ir plėsti atskiro rūšiuojamojo atliekų surinkimo sistemas. ✚ Aktyvinti visuomenės informavimą ir švietimą. 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Augant ekonomikai, galimai atliekų susidarymas didės. ✚ DGASA plėtrą stabdo žemės trūkumas. ✚ Diegiant naują komunalinių atliekų infrastruktūrą, augs mišrių komunalinių atliekų tvarkymo kaina ir reikės didinti įmokas už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir jų tvarkymą.

ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO STRATEGIJA

1. ELEKTRŪNŲ ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANAS

ElektrŪnų atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų planas – tai regioninio bendradarbiavimo, partnerystės, tarpusavio pasitikėjimo ir žaliojo kurso bei valstybinės strategijos įgyvendinimo pagrindas. ElektrŪnų atliekų prevencijos ir tvarkymo planu siekiama didinti miesto indėlį ir prisidėti prie regiono ir valstybinių tikslų bei prie globalių - darnaus vystymosi tikslų (angl. sustainable development goals (SDG)) (toliau – DVT) įgyvendinimo. ElektrŪnai, įgyvendindami ElektrŪnų atliekų ir tvarkymo 2021-2027 metų planą, prisidės prie 9 DVT įgyvendinimo. Plano priemonių plane prie kiekvieno tikslo nurodomi ir DTV, kuriuos padeda, iškeltas regioninio plano tikslas, siekti.

Darnaus vystymosi tikslas	Darnaus vystymosi tikslas ir jį pasiekti padedančios ElektrŪnų atliekų ir tvarkymo 2021-2027 metų plano priemonės
 6 ŠVARUS VANDUO IR SANITARIJA	6 tikslas. Užtikrinti visiems vandens prieinamumą, darnų valdymą ir sanitariją. Regiono ir ElektrŪnų savivaldybėje siekiama pagerinti vandens kokybę mažinant taršą, kuri susijusi su sąvartyno veikla, bei siekiant didinti atliekų perdirbimą ir pakartotinį naudojimą.
 7 PIRKIAMA IR ŠVARI ENERGIJA	7 tikslas. Užtikrinti visiems galimybę naudotis prieinama, patikima, darnia ir modernia energija. Regiono ir ElektrŪnų savivaldybėje siekiama naudoti vis daugiau tvarios energijos, vykdyti atsinaujinančią energiją gaminančių įrenginių plėtrą (plėtojama lokalių elektros ir dujų gamybos įrenginių infrastruktūra).
 9 PRAMONĖ, INOVACIJOS IR INFRASTRUKTŪRA	9 tikslas. Kurti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią industrializaciją ir skatinti naujoves. Regiono siekiama modernizuoti atliekų surinkimo, tvarkymo, perdirbimo ir šalinimo infrastruktūrą, kuri atlieptų tvaraus vartojimo standartus.
 11 DARNI MIEŠTAI IR BENDRUOMENĖS	11 tikslas. Pasiiekti, kad miestai ir gyvenvietės taptų įtraukūs, saugūs, atsparūs ir darnūs. Regiono ir ElektrŪnų savivaldybėje siekiama kurti darnią miestų aplinką atnaujinant atliekų surinkimo infrastruktūrą ir didinant sąmoningumą atliekų prevencijos klausimais.
 12 ATSAKINGAS VARTOJIMAS IR GAMYBA	12 tikslas. Užtikrinti darnius vartojimo ir gamybos modelius. Regiono ir ElektrŪnų savivaldybėje skatinama prioretizuoti daugkartinių gaminių vartojimą ir gamybą, taip pat daiktų pakartotinį naudojimą ir perdirbimą.
 13 IŠVYLINDI KLIMATO KAITOS PAVIRŠIŲ	13 tikslas. Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos poveikiu veiksmų. Regiono ir ElektrŪnų savivaldybėje siekiama didinti aplinkosauginį sąmoningumą, vykdyti gyventojų švietimą klimato kaitos klausimais, informuojant apie jų veiksmų įtaką klimato kaitai.
 14 GYVYBĖ VANDENYSE	14 tikslas. Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius darniam vystymuisi. Vilniaus regione ir ElektrŪnų savivaldybėje esančių vandens telkinių taršos prevencija bei ir atliekų perdirbimas ar šalinimas nekeliant pavojaus aplinkai.
 15 GYVYBĖ ŽEMĖJE	15 tikslas. Saugoti, atkurti ir skatinti darnų sausumos ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės būklės blogėjimą ir pakeisti šį procesą priešinga kryptimi bei sustabdyti biologinės įvairovės praradimą. Vandens ir sausumos ekosistemų išsaugojimas, skatinant tvarų vartojimą.

17 tikslas. Stiprinti įgyvendinimo priemones ir atgaivinti pasaulinę darnaus vystymosi partnerystę.

Planas rengiamas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant Elektrėnų savivaldybei, regioniniam atliekų tvarkymo centrui ir kitiems sistemos dalyviams, taip užtikrinant darnų tikslų pasiekimą, gerinant atliekų tvarkymą ir prevenciją bendruomenėse.

1.1. Nacionaliniai atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai

Elektrėnų atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planas numato siekti šių Nacionaliniame pažangos plane bei kituose valstybinės reikšmės dokumentuose nurodytų strateginių tikslų ir uždavinių, susijusių su atliekų prevencija ir tvarkymu (pagrindinės nuostatų raktinės frazės paryškintos):

Lentelė 12. Nacionaliniai atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai.

Dokumentas	Dokumento punktas	Citata
2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas	Uždavinys 1.4	Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos
	Uždavinys 6.8	Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas tvarkyti.
Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“	6.9.2	Diegti pažangias, išteklius tausojančias ir aplinkos taršą bei klimato kaitą mažinančias technologijas ir gaminius pramonės, energetikos ir transporto sektoriuose.
Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija	Tikslas 2	Mažinti susidarančių atliekų kiekį, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą ir racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą, taip sumažinant gamtos, kitų išteklių naudojimą ir atliekų šalinimą sąvartynuose.
	3 aplinkos apsaugos politikos principas	Atsakomybės („teršėjas moka“). Bus siekiama, kad išlaidos ir atsakomybė dėl skurdinamos ir teršiamos aplinkos atkūrimo tektų ne visiems šalies piliečiams, o tiems, kurie gauna iš to naudos arba yra gamtos išteklių vartotojai, tai yra taršos šalinimo priemonių išlaidas turėtų padengti atitinkamas teršėjas, išskyrus atvejus, kai teršėjo neįmanoma nustatyti arba kai, remiantis ES ar nacionalinės teisės aktais, jis negali būti laikomas atsakingu už taršą arba jo negalima priversti padengti atkūrimo išlaidų.
	6 aplinkos apsaugos politikos principas	Geriausios praktiškai įgyvendinamos technologijos naudojimo. Visur, kur tik įmanoma, net ir tada, kai nustatyti limitai ar normos neviršijami, turi būti siekiama naudoti aplinkosaugos atžvilgiu pažangiausią, efektyviausią ir kartu praktiškai įgyvendinamą technologiją . <...> ypač gamtos išteklių naudojimo, atliekų tvarkymo, perdirbimo ir kitokio naudojimo srityse <...>.
	8 aplinkos apsaugos politikos principas	Bus siekiama, kad <...> susidariusios atliekos grąžinamos pakartotiniam naudojimui , perdirbimui ar kitokiam naudojimui (pavyzdžiui, energijos gamybai).

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniai iki 2030	30	Siekiant įgyvendinti strateginį atliekų tvarkymo tikslą – mažinti susidarančių atliekų kiekį ir užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą, skatinti perėjimą prie žiedinės ekonomikos modelio.
Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.	Uždavinys 6.3.	Iki 2030 metų pagerinti vandens kokybę, mažinant taršą, naikinant sąvartynus ir kuo labiau sumažinant pavojingų chemikalų ir medžiagų išskyrimą, per pusę sumažinant nevalytų nuotekų kiekį ir labai padidinant atliekų perdirbimą ir saugų pakartotinį naudojimą pasauliniu mastu.
	Uždavinys 11.6.	Iki 2030 metų sumažinti vienam gyventojui tenkanti neigiamą miestų poveikį aplinkai, ypatingą dėmesį skiriant oro kokybei bei komunalinių ir kitų atliekų tvarkymui
	Uždavinys 12.3	Iki 2030 metų per pusę sumažinti vienam gyventojui tenkanti pasaulinį maisto švaistymą mažmeniniu ir vartotojų lygiu , taip pat sumažinti maisto nuostolius gamybos ir tiekimo grandinėse, įskaitant nuostolius po derliaus nuėmimo
	Uždavinys 12.5.	Iki 2030 metų labai sumažinti atliekų susidarymą, taikant prevenciją, mažinimą, perdirbimą ir pakartotinį panaudojimą

VAPTP numatyti atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai ir uždaviniai iki 2027 m. pagal atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą, aktualūs planuojant Elektrėnų atliekų prevencijos ir tvarkymo priemones:

Lentelė 13. VAPTP tikslai ir uždaviniai.

	Tikslai	Uždaviniai
	253.1 Atliekų prevencija	253.1.1.1. skatinti vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, produktus pakartotinai naudoti, remonto ir (ar) taisymo paslaugas; 253.1.1.2. užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles; 253.1.1.3. užtikrinti maisto švaistymo prevenciją, skatinti maisto atliekų prevenciją
	253.2 Paruošimas naudoti pakartotinai, prieš tai atskyrus produktus ar jų sudedamąsias dalis, netinkamus naudoti pakartotinai	253.2.1. atskirti susidarymo šaltinyje atliekas, kurias būtų galima paruošti naudoti pakartotinai arba perdirbti: 253.2.1.1. didinti gyventojų aplinkosauginį sąmoningumą ir atsakomybę rūšiuojant atliekas; 253.2.1.2. gerinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą.
	253.3 Atskirtų pakartotinai naudoti daiktų atnaujinimas, remontas, pakartotinis daiktų naudojimas	253.3.1. skatinti paruošti atliekas naudoti pakartotinai: 253.3.1.1. tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie vėl būtų tinkami naudoti be pradinio apdirbimo.

Tikslai		Uždaviniai
	253.4 Atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, perdirbti, panaudojant jas kaip žaliavas	253.4.1. naudoti atliekas tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti: 253.4.1.1. skatinti paruošti atliekas perdirbti ir jas perdirbti; 253.4.1.2. skatinti naudoti antrines žaliavas.
	253.5 Kitoks atliekų naudojimas	253.5.1. skatinti perdirbti atliekas ir taip mažinti atliekų poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai, sąvartynuose šalinamų atliekų kieki: 253.5.1.1. užtikrinti, kad energijai gauti būtų naudojamos nebetinkamos perdirbti ar pakartotinai naudoti energinę vertę turinčios atliekos.
	253.6 Atliekų šalinimas	253.6.1. atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai: 253.6.1.1. užtikrinti, kad saugiai būtų šalinamos asbesto atliekos.

Iškelti Elektrėnų atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plane tikslai ir uždaviniai suformuoti atsižvelgiant 22 lentelėje išvardintus VAPTP tikslus ir uždavinius.

VAPTP taip pat yra nustatytos komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, kurios turi būti vykdomos per savivaldybių organizuojamas komunalinių atliekų tvarkymo sistemas arba savivaldybėms bendradarbiaujant ir bendrai naudojant regionines komunalinių atliekų tvarkymo sistemas. Pagrindinėms užduotims, susijusioms su atliekų tvarkymu, šalinimu ir perdirbimu, VAPTP nustatė konkrečius įgyvendinimo terminus ir kiekybiškai išreikštas siektinas reikšmes¹:

¹ Užduotims keliamas įgyvendinimo terminas ir/ar kiekybiškai išreikštas rezultato rodiklis.

Lentelė 14. VAPTP užduotys ir siekiai.

Užduotis	VAPTP	Įgyvendinimo terminas	Siekis
Padidinti pakartotinai naudoti paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį	260.1. - 260.2.	Iki 2025 m	Ne mažiau 55 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta
		Iki 2027 m	ne mažiau kaip 57 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta
		Iki 2030 m	ne mažiau kaip 60 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta
Sumažinti sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų kiekį	260.3.	iki 2027 m.	ne daugiau kaip 8 proc. visų susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) šalinama sąvartyne
		Iki 2030 m	ne daugiau kaip 5 proc. visų susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) šalinama sąvartyne
Padidinti atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekį	261.1.	2025 m	70 proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekio susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų
		2027 m	80 proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekio
Aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose	261.2.	Iki 2024 m.	aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose, taip pat užtikrinti, plėtoti ir skatinti kompostavimo bendruomenių daržuose sistemą.
Aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis buityje susidarantiems tekstilės atliekoms surinkti arba suteikti	261.5.	iki 2025 m.	

galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis			
Užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas buityje susidarancias pavojingas atliekas	261.6.	iki 2025 m.	
Išplėsti DGASA tinklą	261.7.5.	iki 2027 m.	kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų

Kitos užduotys, keliamos VAPTP²:

Lentelė 15. Kitos užduotys, keliamos VAPTP.

Užduotis	VAPTP
Sudaryti galimybę buityje susidarantiems išrūšiuotoms statybinėms atliekoms surinkti	261.3.
Atskirai surinkti baldų, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių atliekas. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis	261.4
Gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose, atliekų surinkimo aikštelėse, šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių pastatyti antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) konteinerius vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka	261.7.1.
Kolektyviniuose soduose pastatyti, jei trūksta, kolektyvinius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) konteinerius ir užtikrinti, kad jie būtų ištuštinami laiku	261.7.2.

² Užduotims nėra keliami įgyvendinimo termino ir/ar kiekybiškai išreikštų rezultato rodiklių.

Užduotis	VAPTP
Individualių gyvenamųjų namų gyventojams pastatyti individualius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) surinkimo konteinerius arba užtikrinti kitas gyventojams patogias antrinių žaliavų surinkimo priemones, taip pat užtikrinti, kad konteineriai būtų ištuštinami laiku	261.7.3.
Pastatyti specialius konteinerius tekstilės, pavojingosioms, statybinėms atliekoms surinkti arba užtikrinti gyventojams kitas priemones ir būdus buityje susidarantioms tekstilės, pavojingosioms ir statybinėms atliekoms atskirai surinkti (apvažiuojamasis surinkimas ne rečiau kaip 4 kartus per metus, individuali atliekų išvežimo paslauga pagal gyventojų užsakymą, specialūs maišai ar kitos priemonės)	261.7.4.
Teikti gyventojams aplinkos ministro nustatyta tvarka patvirtintą išsamią informaciją apie visų atliekų srautų atskiro surinkimo galimybes.	261.7.6.
Peržiūrėti ir pakoreguoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių nuostatas, ir nustatyti mokesčių už komunalines paslaugas komercinėms patalpoms apskaičiavimą ne pagal patalpų plotą.	261.7.7.

1.2. Elektrėnų atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai, uždaviniai ir priemonės

VALSTYBINIS ILGALAIKIS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO TIKSLAS

Mažinti susidarančių atliekų kiekį, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą, racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą, siekti mažiau naudoti gamtos, kitus išteklius, mažiau atliekų šalinti sąvartynuose, mažinti aplinkos taršą, aprūpinti pramonę vietinėmis žaliavomis.

VILNIAUS REGIONINIO ILGALAIKIS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO TIKSLAS

Lyderyste grįstas, efektyvus ir skaidrus Vilniaus regiono atliekų tvarkymo sistemos vystymas paremtas regioniniu bendradarbiavimu ir geriausiai atliepiantis gyventojų lūkesčius.

ELEKTRĖNŲ ILGALAIKIS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO 2021 – 2027 M.

TIKSLAS – švarios ir patrauklios gyvenamosios aplinkos vystymas.

Uždavinys:

Gerinti atliekų tvarkymo sistemą, vykdyti gyventojų aplinkosauginį švietimą.

Rodiklis:

Perdirbtų/panaudotų komunalinių atliekų kiekio dalis Elektrėnų savivaldybėje nuo viso surinktų atliekų kiekio per metus (%)

Siekiant Elektrėnų ilgalaikio atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslo įgyvendinimo, nustatomi

Elektrėnų atliekų prevencijos ir tvarkymo iki 2027 m. sistemos vystymą užtikrinantys tikslai:

Pav. 12. Elektrėnų atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslai iki 2027 m.

Pirmasis tikslas skirtas atliekų prevencijos skatinimui – tai planuojama įgyvendinti keičiant gyventojų vartojimo įpročius, kurie skatintų vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, remontuoti ar taisyti gaminius ir vartoti juos pakartotinai, taip pat bendradarbiauti siekiant šiukšlinimo prevencijos, bei surenkant ir tvarkant šiukšles.

Antrasis tikslas orientuotas į atliekų atskyrimą dar susidarymo vietoje – šiam tikslui pasiekti keliami gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo atliekų rūšiavimo klausimais didinimo ir atliekų rūšiavimų įrenginių prieinamumo didinimo uždaviniai.

Siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas

1 tikslas.

Atliekų prevencijos skatinimas

Gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas

2 tikslas.

Atliekų atskyrimas susidarymo šaltinyje, siekiant paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti

Pav. 13. 1 ir 2 tikslų uždaviniai.

Trečiasis tikslas – atliekų paruošimas tikrinant, valant ar taisant produktus tam, kad jie būtų tinkami naudoti pakartotinai be pradinio apdirbimo.

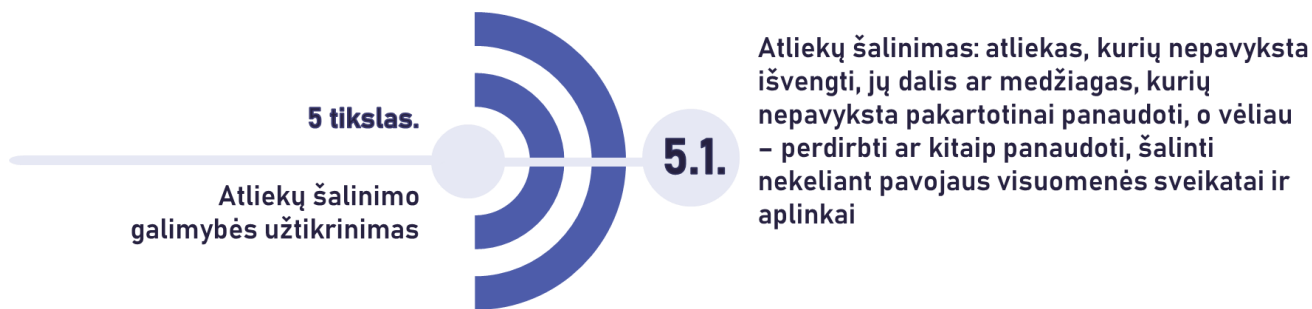
Ketvirtuoju tikslu siekiama paruošti atliekas naudoti tos pačios ar kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti. Šiam tikslui pasiekti išsikelti uždaviniai sukurti atliekų perdirbimo galimybes ir atsinaujinančios energijos pajėgumus.

Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo

Pav. 14. 3 ir 4 tikslų uždaviniai.

Penktasis tikslas – užtikrinti pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai nekeliančio atliekų šalinimo galimybes tais atvejais, kai atliekos negali būti ar jas netikslinga perdirbti ar panaudoti pakartotinai.

Pav. 15. 5 tikslo uždavinys.

Prielaidos, kuriomis remiantis planuojamos priemonės tikslams ir uždaviniams pasiekti:

- VAPTP užduotys vykdomos regioniniu principu pasitelkiant ir teikiant prioritetą sukurtai ir vystomai regioninei komunalinių atliekų tvarkymo sistemai;
- VATP užduotys paskirstomos savivaldybėms atsižvelgiant į jų specifiką bei vystomą

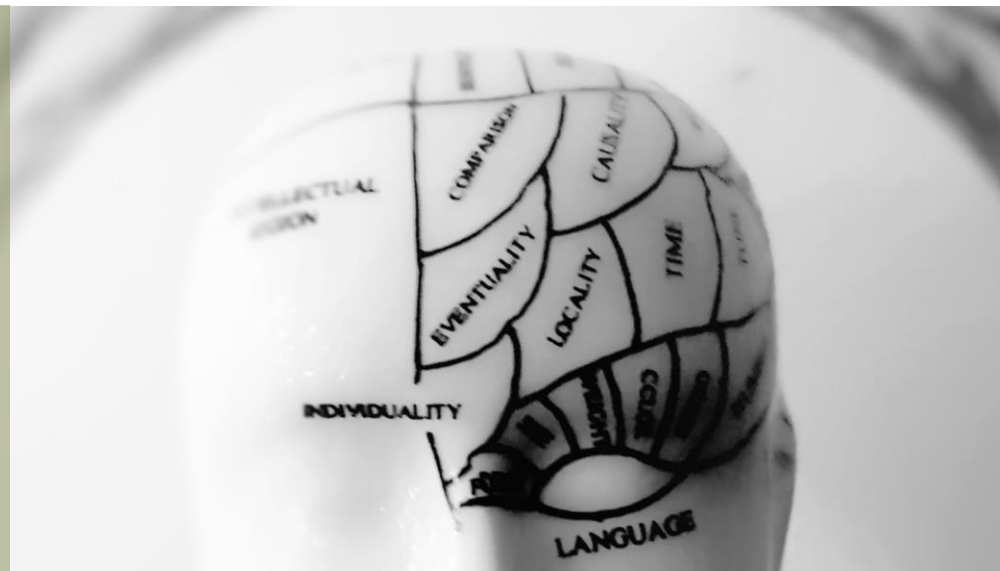
komunalinių atliekų tvarkymo sistemą.

Toliau lentelėje pateikiamos kiekvienam iškeltam tikslui ir uždaviniui pasiekti padėsiančios priemonės, pateikiamas pagrindimas ir trumpas jų aprašymas. Taip pat nurodomas priemonės lygmens tipas:

- Regioninė priemonė – priemonė, už kurios įgyvendinimą atsakingas UAB VAATC, tačiau šios priemonės įgyvendinimas tiesiogiai prisideda prie savivaldybės atliekų tvarkymo infrastruktūros ir valstybės iškeltų rodiklių pasiekimo;

- Savivaldybės priemonė – priemonė, už kurios įgyvendinimą atsakinga savivaldybė (plane pažymėta šviesiai mėlyna spalva).

I. ATLIEKŲ PREVENCIJOS SKATINIMAS

Komunalinių atliekų, tenkančių vienam gyventojui, kiekis (kg/m.), palyginti su ES vidurkiu, proc.

2020 M.
<100%

2027 M.
<100%

1.1. Siekti mažinti atliekų susidarymą skatinant vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
1.1.1.	Projekto Atliekų kultūra ir tolesnis vystymas	2022–2027	VAATC (atsakingas vykdytojas), Savivaldybės	Regioninė	1 000	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	

Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas

Norint pakeisti atliekų kultūros dabartinę padėtį, turi keistis tiek žmonių įpročiai, tiek pati atliekų tvarkymo sistema. Tie pokyčiai turi vykti nuosekliai. Atliekų tvarkymo sistema turi ir gali veikti sklandžiai, stabiliai, vadovaujantis geriausia praktika, o kad atliekų tvarkymo sistemai nustatyti uždaviniai būtų pasiekti, būtinas nuoseklus ir vieningas atliekų tvarkytojų ir gyventojų įsitraukimas .

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
<p>Atliekų kultūros pagrindinis tikslas - edukuoti ir informuoti Vilniaus regiono gyventojus apie atliekų tvarkymo kultūrą, skatinti rūšiuoti ir tinkamai elgtis su atliekomis. Gyventojų informavimas vykdomas pasitelkiant televiziją, radiją, spaudą, internetą, išnaudojant visuomeninio transporto galimybes bei šiai informavimo kampanijai skirtų renginių metu. Projekto metu vykdomas Atliekų kultūros apdovanojimai, Eko piknikas Atliekų kultūra, Atliekų kultūra butike DĖK'ui, TrenkTuras su Atliekų kultūra.</p>							
1.1.2.	Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas atliekų prevencijos veikloms įrengiant administracines patalpas ir edukacijos centrą	2023–2027	VAATC	Regioninė	2 000	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Edukacinis centras bus įrengtas siekiant visuomenės, ypač mokyklinio amžiaus vaikų, švietimo, supažindinamas su Regiono atliekų tvarkymo sistema, vykdomos ugdomosios veiklos. Taip pat edukacijos centre planuojamos dirbtuvės, kuriose bus mokoma daiktų taisymo, remonto, atnaujinimo ir kitomis veiklomis, skatinančiomis daiktus naudoti pakartotinai. Edukacinis centras bus įrengiamas kartu su šiam centrui reikalingomis administracinėmis patalpomis.							
1.1.3.	Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD dėl atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų išaiškinimo ir tikslinimo	2022–2027	VAATC	Regioninė	-	-	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Bendradarbiavimas su AM, AAA ir AAD, siekiant aiškaus ir planingo regioninio atliekų centro, kaip regiono sistemos vystytojo veiklos.							
1.1.4.	Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas	2022–2027	VAATC	Regioninė	40	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Regiono atliekų apskaitos sistemos stiprinimas siekiant turėti ir valdyti patikimą informaciją apie susidarantiems, surenkamus ir tvarkomus atliekų srautus ir kuri sudarytų prielaidas priimti sprendimus dėl planingos regiono atliekų tvarkymo sistemos veiklos, vadovaujantis patikimais duomenimis.							
1.1.5.	Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius,	2022-2027	Savivaldybės	Regioninė		Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	pakartotinai naudoti daiktus ir kitos švietėjiškos iniciatyvos						
1.1.5.1.	Viešinio kampanijų organizavimas ir vykdymas, skatinant rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus Elektrėnų savivaldybėje	2022-2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	8	Savivaldybės biudžeto lėšos	

Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas

Savivaldybių ir atliekų surinkimo įmonių viešinio ir informavimo vykdoma veikla, kuri skirta savivaldybių gyventojams rinktis daugkartinius gaminius, pakartotinai naudoti daiktus ir kita su atliekų prevencija susijusi švietėjiška veikla.

Siekiant vykdyti efektyvią informavimo sklaidą Elektrėnų savivaldybėje, kiekvienais metais bus parengiamas viešinio priemonių planas, kuris suderinamas bendradarbiaujant kartu su Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centru (VAATC). Siekiant ugdyti bendruomeniškumą, planuojami 2 susitikimai per metus su rajono bendruomenėmis, kuriuose dalyvautų savivaldybės ir regioninio atliekų tvarkymo centro specialistai.

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

1.2. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiukšles

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
1.2.1	Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtra	2022–2027	Savivaldybės	Regioninė		Savivaldybių biudžetų, GIO ir kitos lėšos	€
1.2.1.1.	Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklo	2022–2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės			€

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse) plėtimas, užtikrinant jų surinkimą ir sutvarkymą Elektrėnų savivaldybėje						
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Siekiant sistemingo atliekų turėtojų – gyventojų sąmoningumo, atliekų rūšiojimas turi tapti kasdienybe ne tik namuose, bet ir viešosiose erdvėse. Viena opiausių problemų, su kuria susiduriama, tai per mažas išrūšiuotų atliekų kiekis, todėl rūšiuojamojo surinkimo šiukšliadėžių diegimas viešosiose erdvėse, paskatintų gyventojus sistemingai prisidėti prie VAPTP tikslų ir uždavinių įgyvendinimo. Įgyvendinant priemonę, numatyta įrengti antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonės – šiukšliadėžes 2 prioritetinėse viešosiose vietose.							
1.2.2	Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose	2022–2027	Savivaldybės	Regioninė		Savivaldybių biudžetų ir kitos lėšos	€
1.2.2.1.	Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimas savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose, siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas Elektrėnų savivaldybėje	2022–2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės			€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtra savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose leidžia prisidėti prie atliekų prevencijos uždavinių įgyvendinimo, siekiant mažinti vienkartinį plastikinių pakuočių vartojimą. Šios geriamojo vandens stotelės prisideda prie gyventojų auklėjimo ir įgūdžių stiprinimo, gerosios patirties dalijimosi. Įgyvendinant priemonę, numatyta įrengti viešąsias geriamojo vandens stoteles 2 prioritetinėse viešosiose vietose.							

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
1.2.3.	Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Elektrėnų savivaldybėje	2023–2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	15	Savivaldybių biudžetų ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Siekiant vykdyti šiukšlių tvarkymą, užtikrinamas susidariusių padangų atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma ar kuris neegzistuoja, sutvarkymas. Elektrėnų savivaldybė užtikrins šių padangų atliekų sutvarkymą atsižvelgiant į susidariusį poreikį.							

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

**II. ATLIEKŲ
ATSKIRIMAS
SUSIDARYMO
ŠALTINYJE,
SIEKIANT
PARUOŠTI
PAKARTOTINAI
NAUDOTI ARBA
PERDIRBTI**

Atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologiškų atliekų ir rūšiuojamųjų būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis

2021 M. 51 %   2027 M. 80 %

2.1. Gyventojų aplinkosauginio sąmoningumo ir atsakomybės atliekų rūšiavimo srityje didinimas

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
2.1.1.	Viešinio kampanijos pradedant ir vykdančios biologiskai skaidžių atliekų (tame tarpe maisto (virtuvės) atliekų surinkimą organizavimas	2023–2025	VAATC (atsakingas vykdytojas), Savivaldybės	Regioninė	418	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	

Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas

Prieš pradėdant maisto (virtuvės) surinkimą Vilniaus regione, planuojama plataus masto viešinio kampanija, kurios metu bus vykdomas viešinimas skatinantis MVA prevenciją, rūšiavimą ir tvarkymą. Prieš prasidedant kampanijai, bus parengtas detalus Visuomenės informavimo planas, atsižvelgiant į žiniasklaidos kanalų pasiekiamumą, kontakto kainą, tikslinių grupių vartojimą, žiniasklaidos kanalų specifiką. Preliminarios žiniasklaidos informavimo priemonės:

- pranešimai žiniasklaidai;
- informavimą palaikančių konsultacinių priemonių įgyvendinimas;
- informavimas televizijoje;

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ integruotas informavimas internete; ➤ tiesioginiai kontaktai su tiksline grupe. Projekto visuomeniniai informaciniai renginiai; ➤ efektyvumo stebėsenos tyrimas. 						
2.1.2.	Projektas „Švaros ambasadoriai“	2022-2027	VAATC	Regioninė	60	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
<p>Tęsiamas projektas „Švaros ambasadoriai“, kurio pagrindinis tikslas – šviesti Vilniaus regiono gyventojus bei išsiaiškinti kokios priežastys lemia gyventojų rūšiavimo ar nerūšiavimo pasirinkimą. Pagrindinės veiklos, vykdomos projekto metu prisideda prie efektyvesnio regioninio visuomenės informavimo ir švietimo vystymo. Švaros ambasadoriai lankosi Vilniaus regiono vietovėse, susitinka su gyventojais, atsako į gyventojams rūpimus klausimus, vykdo apklausas, vyksta live transliacijos – pokalbiai. Taip pat projekto metu vykdoma informacijos sklaida rengiant straipsnius, video reportažus.</p>							
2.1.3.	Piktogramų (unifikuotų ženklų) diegimas atliekų surinkimo vietose regione	2022-2027	VAATC (atsakingas vykdytojas), Savivaldybės	Regioninė	210	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
<p>Unifikuotų ženklų sistemos paskirtis – palengvinti atliekų tvarkymą tiek privatiems asmenims, tiek organizacijoms. Naudodami vieningą simbolių ir ženklų sistemą, t. y. ženklindami atliekas visame Vilniaus regione lengvai atpažįstamais simboliais, pasieksime geresnių rezultatų atliekų perdirbimo srityje. Be to, bus tinkamai perdirbamas didesnis atliekų kiekis. Tai padeda užtikrinti gyventojams ir įmonėms skirtos sistemos paprastumą, aiškumą bei sisteminius taikymus. Ši sistema bus diegiama ant mišrių komunalinių atliekų, pakuočių, maisto (virtuvės) atliekų konteinerių, DGASA aikštelėse bei DĖK'ui stotelėse.</p>							
2.1.4.	Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir kompostavimą vietoje	2022-2027	Savivaldybės	Regioninė		Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
2.1.4.1	Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir kompostavimą vietoje Elektrėnų savivaldybėje	2022-2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	4	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
Savivaldybių ir atliekų surinkimo įmonių viešinimo ir informavimo vykdoma veikla, kuri skirta savivaldybių gyventojams. Priemone siekiama skatinti atliekų rūšiuojamąjį surinkimą, kompostavimą vietoje.							

2.2. Atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumo didinimas

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
2.2.1	Regiono savivaldybių gyventojų poreikius atitinkančios pakuočių atliekų surinkimo sistemos veiklos užtikrinimas, remiantis UAB VAATC ir regiono savivaldybių bendradarbiavimu su GIO	2022–2027	VAATC, GIO, Savivaldybės	Regioninė	-	GIO lėšos, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Regioninė priemonė padedant savivaldybėms bendradarbiauti su GI ir užtikrinti geriausias galima sąlygas vykdant pakuočių atliekų surinkimą.							
2.2.2	Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra	2022–2027	Savivaldybės, GIO	Regioninė		Europos Sąjungos parama, GIO lėšos, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
2.2.2.1.	Antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra Elektrėnų savivaldybėje	2022–2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	3	Europos Sąjungos parama, GIO lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							

³ Priemonė finansuojama gamintojų ir importuotojų organizacijų,

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
<p>Vadovaujantis atliekų tvarkymo hierarchija, prioritetas teikiamas komunalinių atliekų perdirbimui, todėl pagrindinis komunalinių atliekų tvarkymo tikslas – atskirti kuo daugiau atliekų į specializuotus srautus, išplečiant ir palaikant antrinių žaliavų pirminį rūšiavimą. Tokios žaliavos yra geresnės kokybės ir tinkamesnės perdirbimui, negu išskirtos iš mišrių komunalinių atliekų srauto rūšiavimo linijos pagalba.</p> <p>Siekiant įgyvendinti priemonę Elektrėnų savivaldybėje, planuojama įsigyti 1000 individualaus naudojimo konteinerių.</p>							
2.2.3	Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra	2022–2027	Savivaldybės	Regioninė		Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
2.2.3.1.	Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių pasiekiamumo užtikrinimas Elektrėnų savivaldybėje	2022–2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės		Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos, kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
<p>Siekiant palaikyti jau sukurtą atliekų surinkimo sistemą ir siekiant didinti jos patogumą gyventojams, kuriems teikiama komunalinių atliekų tvarkymo paslauga, įgyvendinama mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra ir vykdomas konteinerių tinklo kokybės palaikymas.</p> <p>Siekiant įgyvendinti priemonę, 2022–2027 m. laikotarpiu planuojama įsigyti 1400 individualaus naudojimo konteinerių ir 600 kolektyvinio naudojimo konteinerių.</p>							
2.2.4.	Esamų didelių gabaritų aikštelių eksploatacijos užtikrinimas	2022–2027	VAATC	Regioninė	12 684	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
<p>Didelių gabaritų aikštelių tinklo palaikymas atliekamas užtikrinant VAPTP užduočių vykdymą ir palaikant bendrą regioninę atliekų surinkimo ir tvarkymo sistemos veiklos tęstinumą.</p>							
2.2.5.	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtra regiono savivaldybėse ⁴	2022–2027	VAATC (atsakingas vykdytojas), Savivaldybės	Regioninė	9 500	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€

⁴ Vilniaus regiono didelių gabaritų ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių plėtra ir jų eksploatacija vykdoma regioniniu pagrindu, t. y. Vilniaus regiono gyventojai gali naudotis visame regione sukurtu ir plėtojamu šių aikštelių tinklu.

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
2.2.5.1.	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas vakarinėje dalyje Elektrėnų savivaldybėje	2023–2027	VAATC, Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	700	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
<p>Siekiant užtikrinti VAPTP esančių užduočių, susijusių su DGASA tinklo plėtra, įvykdymo planuojama plėsti didelių gabaritų surinkimo aikštelių tinklą. Šių aikštelių plėtra vykdoma suskirstant bendrą aikštelių tinklo plėtros poreikį į du prioritetus. I prioriteto DAGSA plėtrai taikomas stebėsenos rodiklis (minimalus VAPTP reikalavimų įgyvendinimas), II prioriteto aikštelių DAGSA plėtrai netaikomas stebėsenos rodiklis.</p> <p>I prioriteto DGASA tinklo plėtra vykdoma atsižvelgiant į VAPTP DGASA tinklo plėtros užduotis, t. y. planuojama aikštelių plėtra tose savivaldybių teritorijose kuriose neužtikrinamas DGASA tinklo reikalavimas⁵ bei savivaldybių specifiką, susijusią su gyventojų skaičiaus kaitos tendencijomis, t. y. teritorijose kur gyventojų skaičius pastaraisiais metais turi tendenciją didėti. I prioriteto DAGSA plėtra Elektrėnų savivaldybėje nenumatoma.</p> <p>II prioriteto DGASA tinklo plėtra vykdoma savivaldybių teritorijose, kuriose šiuo metu įgyvendinamas VAPTP numatytas DGASA tinklo reikalavimas arba įrengus I prioriteto DGASA aikšteles jis bus įgyvendintas.</p> <p>II prioriteto metu Elektrėnų savivaldybėje bus įrengta 1 DGASA aikštelė.</p> <p>DGASA aikštelės įrengiamos iš Europos Sąjungos paramos projektuojamos ir įrengiamos pagal atitinkamos priemonės finansavimo sąlygų aprašą, kitos DGASA, kurių įrengimas finansuojamas iš kitų finansavimo šaltinių, gali būti projektuojamos ir įrengiamos atsižvelgiant į savivaldybių specifiką ir poreikius.</p>							
2.2.6.	Eksploatuojamų didelių gabaritų aikštelių surinkimo priemonių (konteinerių) atnaujinimas	2023–2027	VAATC	Regioninė	446	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Siekiant užtikrinti DGASA veiklą bei siekiant veiklos efektyvumo bei įrangos optimalaus panaudojimo, bus atnaujinti šiose aikštelėse pastatyti konteineriai, pagal galimybes keičiant juos į presuojančius.							
2.2.7.	Individualaus ar kolektyvinio kompostavimo infrastruktūros plėtra, buityje susidarančioms	2023–2027	VAATC, Savivaldybės	Regioninė	318	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€

⁵ VAPTP reikalavimas: 261.7.5. iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų.

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	biologiškai skaidžioms atliekoms kompostuoti						
2.2.7.1.	Individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtra Elektrėnų savivaldybėje	2022-2023	VAATC, Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	6	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos, kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Siekiant įgyvendinti bioskaidžių atliekų sutvarkymo užduotis, numatytas VAPTP, planuojama plėtoti kompostavimo šių atliekų susidarymo vietose priemonę, Regioniniu principu perkant ir aprūpinant gyventojus (ypač urbanizuotose vietovėse) kompostavimo dėžėmis, kurios būtų lengvai surenkamos ir patvarios, jose užtikrinamas oro judėjimas, svarbus optimaliam biologiniam atliekų skaidymuisi. Kompostavimo dėžės namų ūkiams – papildoma priemonė maksimaliai sumažinti į buitinių atliekų konteinerius, MBA ir sąvartyną iškeliaujančių atliekų kiekius.							
2.2.8.	Maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais ar rūšiuojamojo surinkimo maišais	2022–2027	Savivaldybės	Regioninė		Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
2.2.8.1.	Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtra Elektrėnų savivaldybėje	2022–2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	7	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Siekiant vykdyti atskirą maisto (virtuvės) atliekų iš Vilniaus regiono savivaldybių urbanizuotų teritorijų, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, surinkimą, numatoma savivaldybės, priklausomai nuo jos specifikos bus renkamos mišriū (kombinuotu) būdu, t. y. konteineriais arba maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais, arba kombinuojant šiuos abu atliekų surinkimo būdus.							

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

⁶ Gyventojų poreikis šios priemonės apimtims bus vertinamas atsižvelgiant į skiriamą valstybinį finansavimą ir gyventojų išreikštą norą.

⁷ Priemonės finansinės projekcijos priklausys nuo pasirinktos alternatyvos.

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
<p>Priklausomai nuo 2023 m. Vilniaus regione vykdomo pilotinio biologiškai skaidžių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir tvarkymo projekto rezultatų, kuris vykdomas Ukmergės rajono savivaldybėje, Elektrėnų savivaldybėje bus pasirinktas maisto atliekų rinkimo būdas maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais arba konteinerine sistema. Šiuo metu Elektrėnų savivaldybėje numatomos 3 maisto (virtuvės) atliekų surinkimo alternatyvos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Surinkimas maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais; 2. Surinkimas maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais, o nuo 2027 m. pradėti rinkti maisto atliekas konteineriuose; 3. Nepasiteisinus Ukmergės pilotiniam projektui, užtikrinti maisto surinkimą iš daugiabučių kolektyviniais konteineriais, o individualiems namams - siekiama užtikrinti surinkimą maisto (virtuvės) atliekų konteineriais. <p>Elektrėnų savivaldybėje maisto atliekų surinkimui iš gyventojų prioritetą skiriamas pirmajai alternatyvai – surinkimui maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais.</p>							
2.2.9.	Pilotinio biologiškai skaidžių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir tvarkymo projekto Ukmergės rajono savivaldybėje įgyvendinimas, apimantis visuomenės švietimą ir gerosios praktikos sklaidą	2023	VAATC, Savivaldybė	Regioninė	40	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Pilotinio projekto pagrindu būtų įvertintas rūšiuojamojo BSA surinkimo priemonių pasirinkimas, jų poreikis ateityje, pakoreguoti prognozuojami surenkamų atliekų kiekiai, įvertintos reikalingos investicijos.							
2.2.10.	Žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių eksploatacijos užtikrinimas	2022–2027	VAATC	Regioninė	1 400	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Pagrindinis ŽAKA aikštelėje vykdomas veiklos procesas – žaliųjų atliekų kompostavimas. Kompostavimas atliekas atviruose kompostavimo ir brandinimo kaupuose su natūralia aeracija ir periodiniu kaupų perkrovimu, pagamintas kompostas realizuojamas. Šios veiklos palaikymas jau esamose aikštelėse prisideda prie bioskaidžių atliekų mažinimo mišriame komunalinių atliekų sraute, bei padeda įgyvendinti VAPTP nustatytą uždavinių susijusių su atskiru surinkimo bei atliekų perdirbimu (detalus ŽASA aikštelių įrengimo ir veiklos aprašymas pateiktas 2.2 skyriuje).							
2.2.11.	Buityje susidarantių tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra	2021–2025	Savivaldybės	Regioninė		Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų	€

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
						surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
2.2.11.1.	Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Elektrėnų savivaldybėje	2023–2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	28	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos, kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Siekiant įgyvendinti atliekų rūšiuojamojo surinkimo užduotis, numatytas VAPTP, t. y. iki 2025 m. aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis butyje susidarančioms tekstilės atliekomis surinkti arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis, Vilniaus regiono savivaldybės nusimato tekstilės atliekų konteinerių plėtra. Elektrėnų savivaldybėje iki 2026 m. numatyta įsigyti 20 tekstilės atliekų konteinerių, o nuo 2026 m. įvertinti naujai susidariusį poreikį.							
2.2.12.	Buityje susidarančių pavojingų atliekų mobilių surinkimo konteinerių regiono gyventojam užtikrinimas	2023–2027	VAATC	Regioninė	500	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Siekiant įgyvendinti atliekų rūšiuojamojo surinkimo užduotis, numatytas VAPTP, t. y. iki 2025 m. užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas butyje susidarančias pavojingąsias atliekas (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas). Dabartiniu metu atskiras pavojingų atliekų surinkimas nėra pakankamai išvystytas, išskyrus kai kuriuos atskirų atliekų rūšių srautus (baterijos, EEJA). Praktiškai visos butyje susidarančios pavojingos atliekos gali būti priimamos Vilniaus regione įrengtose DGASA. Siekiant pavojingų atliekų surinkimo sistemos plėtros, bei norint įgyvendinti šios sistemos rūšiuojamojo surinkimo užduotis, numatytas VAPTP, t. y. iki 2025 m. užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas butyje susidarančias pavojingąsias atliekas (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas), Regione planuojama panaudoti mobilius surinkimo konteinerius, pagal suderintą grafiką ir vietas, šie konteineriai sudarytų sąlygas gyventojams arčiau jų namų išmesti pavojingąsias atliekas.							
2.2.13.	Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje	2023–2027	Savivaldybės	Regioninė	-	-	

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus						
2.2.13.1.	Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus, ir užtikrintas jų įgyvendinimas Elektrėnų savivaldybėje	2023–2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	-	-	
2.2.13.2.	Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Elektrėnų savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas	2023–2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	-	-	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Elektrėnų savivaldybėje numatyta pagal poreikį įgyvendinti taisyklių atnaujinimą, atsižvelgiant į AM planuojamas teisės aktų pataisas dėl Minimalių komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimų ir kitų teisės aktų reikalavimų keitimo. Taip pat, esant poreikiui, atnaujinti dokumentus, susijusius su įmokomis už atliekų tvarkymą Elektrėnų savivaldybėje, įvertinti diferencijuotas apmokestinimo galimybes ir jų kontrolės priemones.							
2.2.14.	Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar)	2024–2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	-	-	

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	<p>filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo Elektrėnų savivaldybėje</p>						
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
<p>Savivaldybė, kiekvienais kalendoriniais metais iki vasario 1 dienos turės sudaryti sutartis su gamintojais ir importuotojais, jų įsteigtomis organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, vykdomo savivaldybės ar jos vardu, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo. Įgyvendinant šią priemonę bus siekiama mažinti gaminių ir pakuočių atliekų neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai. Vadovaujantis Atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, gamintojo atsakomybės principas nuo 2023 m. bus taikomas tabako gaminių plastikiniams filtrams, nuo 2024 m. – vienkartinėms plastikinėms drėgnosioms servetėlėms, oro balionėliams.</p>							
2.2.15.	<p>Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar)</p>	2024–2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	-	-	

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdorojimo finansavimo Elektrėnų savivaldybėje						
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
<p>Nuo 2024 m. papildomai nustatyta pareiga gamintojams ir importuotojams, jų įsteigtomis organizacijomis padengti išlaidas, susijusias su tabako gaminių su filtrais, vienkartinį plastikinių drėgnų servetėlių ir oro balionėlių gaminių šiukšlių, randamų aplinkoje, ir atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, sutvarkymu. Savivaldybė, kiekvienais kalendoriniais metais iki vasario mėn. sudarys sutartis su gamintojais ir importuotojais, jų įsteigtomis organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, vykdomo savivaldybės ar jos vardu, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo.</p>							
2.2.16.	Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Elektrėnų savivaldybėje	2023–2027	Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	87	Europos Sąjungos parama, Savivaldybės biudžeto lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Elektrėnų savivaldybė siekia padėti gyventojams, kurie, ardant asbestinius stogus, pastatų konstrukcijas ir kitus gaminius, kurių sudėtyje yra asbesto, susiduria su šių atliekų sutvarkymo iššūkiais, todėl kas antrus metus sieks suorganizuoti nemokamą asbesto turinčių atliekų surinkimą gyventojams patogiose vietose.							

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

III. ATLIEKŲ PARUOŠIMAS NAUDOTI PAKARTOTINAI

Atliekų, paruošti pakartotinai naudoti, kiekis t per metus

2021 M. 34 t/m
2027 M. 61 t/m

3.1. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
3.1.1.	Bendradarbiaujant su NVO dalijimosi daiktais stotelių „DĖK‘ui“ tinklo plėtra ir esamų eksploatacija	2021–2027	VAATC (atsakingas vykdytojas), Savivaldybės	Regioninė	234	vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Socialinių partnerių svarba yra labai didelė, siekiant įtraukti, palaikyti ir skleisti žinią apie dalijimosi daiktais naudą gyventojams Ši priemonė skatina ir palaiko daiktų dalinimosi stotelių „DĖK‘ui“ plėtrą paremta bendradarbiavimu ir partneryste.							
3.1.2.	Dalijimosi daiktais stotelių „DĖK‘ui“ tinklo plėtra naujai įrengiamose savivaldybių	2022–2027	VAATC (atsakingas vykdytojas), Savivaldybės	Regioninė	780	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą	€

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	didelių gabaritų aikštelėse ir jų eksploatacija					ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
3.1.2.1.	Dalijimosi daiktais stotelės „DĖK‘ui“ įrengimas naujai įrengiamoje DGASA Elektrėnų savivaldybėje	2022–2027	VAATC, Elektrėnų savivaldybė	Savivaldybės	43,3	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse iš gyventojų priimamos ne tik stambios atliekos (baldai, tekstilės gaminiai, buitinė technika, lengvųjų automobilių padangos), bet jose taip pat vykdoma Daiktų dalijimosi stotelė „DĖK‘ui“ plėtra. Šios stotelės, tai erdvė tiems, kurie nenori teršti aplinkos neberekalingais, tačiau vis dar geros būklės daiktais ir tiems, kurie suteiks daiktams antrus namus. Dalijimosi stotelėse daiktai renkami remiantis vienu svarbiausių kriterijų – tinkamumu naudoti. T. y, daiktai neturi būti prastos ir nepataisomos kokybės. Baldai, rakandai ar kiti nereikalingi daiktai gali turėti smulkių defektų, bet tai neturėtų kliudyti jais naudotis arba nebrangiai pataisyti. Sukūrus Vilniaus regione dalijimosi daiktais infrastruktūrą – stoteles, populiarėja pakartotinio atliekų panaudojimo tendencija, keičiasi gyventojų vartojimo įpročiai ir kultūra, todėl labai svarbu jas ne tik įkurti, tačiau palaikyti ir esamas, palaikyti jau esamą tinklą. Ilgą laiką DGASA plėtros metu nusprendus įrengti 1 DGASA aikštelę Elektrėnų savivaldybėje, būtų įrengta ir dalijimosi daiktais stotelė „DĖK‘UI“							
3.1.3.	DĖK‘ui dirbtuvės „Atsinaujink“		VAATC (atsakingas vykdytojas), Savivaldybės	Regioninė	100	vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
„DĖK‘ui“ dirbtuvėse įgyvendinamu projektu „Atsinaujink“ siekiama padėti žmonėms iš socialiai pažeidžiamų grupių bei turintiems mažiau galimybių darbo rinkoje, įgyti daiktų taisymo ar kitų įgūdžių ir žinių bei juos pritaikyti tiek kasdienybėje, tiek profesinėje veikloje. Stotelėje DĖK‘ui vyksta dirbtuvės/paskaitos.							
3.1.4.	DĖK‘ui dirbtuvės Senjorų avilyje ir Eko piknikas		VAATC	Regioninė	78	vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Vilniaus „Senjorų avilyje“ veikia atviros medžio darbų „DĖK‘ui“ dirbtuvės senjorams. Kelias dienas per savaitę senjorai gali atvykti ir meistrauti sau reikalingus dalykus, naudodamiesi įvairiausiais įrankiais, suteiktais Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centro. Ši priemonė ne tik prisideda prie daiktų remonto ir atnaujinimo, bet ir turi teigiamą įtaką vyresnio amžiaus žmonių socialinių įgūdžių palaikymui bei emocinei sveikatai, mažinama socialinė atskirtis. Eko piknikas senjorų avilyje prisidės prie Vilniaus senjorų užimtumo didinimo bei suteiks vyresnio amžiaus vilniečiams žinių apie atliekų tvarkymą rūšiavimą. Senjorai dalyvaus renginiuose/piknikuose, kurių metu vyks:							

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ praktinės veiklos, kurių metu dalyviai galės prisidėti prie senų, nenaudojamų daiktų atnaujinimo, sutaisymo, prikėlimo antram gyvenimui, ➤ dirbtuvėse bus naudojami iš stotelių DĖK'ui paimti daiktai siekiant juos atnaujinti ar perdaryti, ➤ dirbtuvių patalpose organizuojami švietėjiški renginiai apie vartotojiškumo mažinimą, klimato kaitą, ekologiją, ➤ į renginius įtraukiami įvairių tikslinių grupių atstovai: jaunimas, vyresnio amžiaus bei negalią turintys asmenys, dirbtuvių dalyviai prikėlę daiktus naujam gyvenimui galės parsinešti ir naudoti juos savo butyje. 						

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

IV. ATLIEKŲ PARUOŠIMAS NAUDOTI TOS PAČIOS ARBA KITOS PASKIRTIES PRODUKTAMS AR MEDŽIAGOMS GAMINTI

4.1. Atliekų paruošimo perdirbti ir jų perdirbimo galimybių sukūrimas

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
4.1.1.	Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės pritaikymas įvairioms atliekų tvarkymo veikloms.	2023–2027	VAATC	Regioninė	1 300	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Didelių gabaritų aikštelėse surinktų atliekų srautų atskiro surinkimo ir paruošimo naudojimui įrenginių plėtra Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelėje, siekiant sumažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekius.							
4.1.2.	Regioninių biologinio įrenginių plėtra, pritaikant maisto (virtuvės) ir žaliųjų atliekų apdorojimui	2023–2024	VAATC (atsakingas vykdytojas), Savivaldybės	Regioninė	4 000	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Siekiant Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiuose tvarkyti maisto (virtuvės) ir žaliąsias atliekas, iš dabar esamos MBA įrenginių infrastruktūros būtų panaudojami 4 biologinio džiovinimo tuneliai ir laisvos patalpos MVA ir ŽA priėmimui, paruošimui ir sijojimui. Šie tuneliai būtų rekonstruoti, įrengti anaerobiniam apdorojimui būtini įrenginiai, taip pritaikant juos kaip anaerobinio apdorojimo tunelius. Atsižvelgiant į surenkamų maisto (virtuvės) atliekų galimą užterštumą, planuojama diegti technologijas „sausam“ anaerobiniam apdorojimui.							
4.1.3.	Biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikio, potencialo ir galimybių įvertinimas	2026–2027	VAATC	Regioninė	-	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Pradėjus atskirą maisto (virtuvės) atliekų surinkimą ir apdorojimą MBA įrenginiuose ir sparčiai didėjant surenkamiems šių atliekų kiekiui, turi būti vertinamas biodujų gamybos iš apdorotų biologiškai skaidžių atliekų srauto pajėgumų sukūrimo poreikis.							
4.1.4.	Apdorotų atliekų srauto paruošimo pajėgumų sukūrimas, naudojimui aukšto kaloringumo reikalaujančiuose energetiniuose (deginimo) įrenginiuose	2023–2027	VAATC	Regioninė	1 500	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Siekiant išplėsti apdorotų, energetinę vertę turinčių atliekų panaudojimo galimybes, numatomas papildomų įrenginių įdiegimas.							
4.1.5.	Regioninių Mechaninio biologinio apdorojimo įrenginių atnaujinimas, siekiant apdoroti iš regiono gyventojų surinktą mišrų komunalinį srautą	2026–2027	VAATC, MBA operatorius	Regioninė	3 000	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Intensyviai eksploatuojant MBA įrenginius, planuojamas šių įrenginių atnaujinimas, kuris leistų užtikrinti MBA veiklos nepertraukiamumą ir efektyvumą.							
4.1.6.	Aukštos pridėtinės vertės atliekų srauto tvarkymo pajėgumų sukūrimas regioniniame sąvartyne	2023–2027	VAATC	Regioninė	2 500	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Atliekų srauto tvarkymo įrenginių leidžiančių vykdyti paklausą rinkoje turinčių produktų gamybą ir realizavimą, tuo pačiu mažinant veiklos sąnaudas sukūrimas.							
4.1.7.	Aukštą pakartotinio panaudojimo potencialą turinčių atliekų srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas	2023–2027	VAATC	Regioninė		Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Atskirai surinktų atliekų (DĖK'ui stotelėse, DGASA aikštelėse, apvažiavimo būdu ar k.t.) srautų atskyrimo ir paruošimo naudoti pajėgumų sukūrimas, siekiant pakartotinai panaudoti didesnius, tokį potencialą turinčius, atliekų kiekius.							

4.2. Atsinaujinančios energijos pajėgumų sukūrimas siekiant sumažinti energetinę priklausomybę ir didinti efektyvumą

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
4.2.1.	Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius	2023–2027	VAATC	Regioninė	2 000	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Atsinaujinančių energetinių resursų poreikio patenkinimas, įrengiant lokalius elektros energijos gamybos įrenginius, siekiant padidinti atsinaujinančių išteklių naudojimą ir veiklos sąnaudų mažinimą.							
4.2.2.	Dujų, išgaunamų regioniniame sąvartyne, panaudojimas, įrengiant dujų degalinę ir dujinio transporto atliekų pervežimui įsigijimas	2024–2027	VAATC	Regioninė	1 600	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelėje dujų degalinės įrengimas, siekiant minimizuoti atliekų tvarkymui naudojamo transporto sąnaudas ir dujinio transporto priemonių, skirtų atliekų tvarkymui, įsigijimas.							
4.2.3.	Regioniniame sąvartyne susidarančių biodujų surinkimas ir panaudojimas	2023–2027	VAATC	Regioninė	4 000	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Regioniniame sąvartyne susidariusių biodujų panaudojimo galimybių plėtra, siekiant padidinti atsinaujinančių išteklių naudojimą ir veiklos sąnaudų mažinimą.							

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

5.1. Atliekų šalinimas: atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip panaudoti, šalinti nekeliant pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
5.1.1.	Namų ūkiuose susidarančių asbesto atliekų šalinimo užtikrinimas Regioniniame sąvartyne	2021–2027	VAATC	Regioninė	1 280	Europos Sąjungos parama, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Siekiant sudaryti gyventojams tinkamai tvarkyti asbesto turinčias atliekas, susidarančias keičiant stogus ar atliekant remonto darbus, turi būti palaikoma šiuo metu regioninio sąvartyno sekcijoje asbesto turinčių atliekų šalinimo aikštelės eksploatacija, bei naujai įrengtos asbesto turinčių atliekų šalinimo subsekcijos eksploatacija.							
5.1.2.	Regioniniame sąvartyne susidarančių nuotekų (paviršinių nuotekų, sąvartyno)	2023–2027	VAATC	Regioninė	1 200	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
	filtrato ir koncentrato) kiekio kontrolės ir tvarkymo priemonių plėtra						
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Siekiant mažinti iš regioninio sąvartyno su nuotekomis perduodamų teršiančių medžiagų kiekius, planuojama sąvartyno nuotekų tvarkymo sistemos plėtra ir modernizavimas.							
5.1.3.	Regioninio sąvartyno eksploatacijos užtikrinimas		VAATC	Regioninė	37 800 (įskaitant mokesčių už aplinkos teršimą) ⁸	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Mažėjantis mišrių komunalinių atliekų kiekis ir atliekų panaudojimo energijai gauti infrastruktūra lemia tai, kad vis mažiau komunalinių atliekų šalinama sąvartynuose, tačiau sąvartynų eksploatacija turi būti užtikrinta, jog atliekos būtų saugiai ir tinkamai pašalintos.							
5.1.4.	Sąvartynų (veikiančio ir uždarytų) ir šalinamų atliekų monitoringo vykdymas		VAATC	Regioninė	168	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Siekiant tinkamos, galiojančius teisės aktus atitinkančios, bei aplinką tausojančios regioninio sąvartyno veiklos, ypatingas dėmesys turi būti skiriamas aplinkos monitoringu vadovaujantis aplinkos monitoringo programa, taip pat turi būti vertinamas uždarytų sąvartynų poveikis palinkai.							
5.1.5.	Uždarytų atliekų šalinimo vietų priežiūra		VAATC	Regioninė	336	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Priežiūros vykdymas, siekiant užtikrinti įdiegtų uždarymo metu įdiegtų priemonių tęstinumą, mažinantį galimą neigiamą aplinkosauginį poveikį.							
5.1.6.	Poreikio reikultivuoti uždarytą sąvartyną monitoringas		VAATC	Regioninė	-	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							

⁸ Nepavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamų atliekų mokestis už aplinkos teršimą.

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Nr.	Priemonė	Įvykdymo terminas (metai)	Vykdytojai	Priemonės lygmuo	Finansinės projekcijos, tūkst. eurų	Finansavimo šaltinis	Priemonės tipas
Vertinamos galimybės uždarytų sąvartynų teritorijose vykdyti kitas veiklas, nesusijusias su atliekų tvarkymu, jei reikia panaikinant pašalintų atliekų sandėlius.							
5.1.7.	Sąvartyno naujos sekcijos įrengimas		VAATC	Regioninė	8 000	Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už atliekų surinkimą ir tvarkymą lėšos ir kitos lėšos	€
Pasirinkimo pagrindimas ir priemonės aprašymas							
Siekiant užtikrinti planingą sąvartyno plėtrą, planuojama įrengti naują regioninio sąvartyno sekciją, jog net ir sumažėjus atliekų kiekiui patenkančiam į sąvartyną, būtų užtikrintas saugus šių atliekų šalinimas.							

Organizacinė priemonė

Komunikacinė priemonė

Investicinė priemonė

Analitinė priemonė

Reguliacinė priemonė

Elektrėnų atliekų prevencijos ir tvarkymo plano priemonės, kuriomis siekiama VAPTP nustatytų komunalinių atliekų tvarkymo užduočių, kurioms keliami įgyvendinimo termino ir/ar kiekybiškai išreikštų rezultato rodiklių, įgyvendinimo⁹:

Lentelė 16. VAPTP užduotys ir siekiai.

Užduotis	VAPTP	Įgyvendinimo terminas	Siekis	VAPTP užduočių įgyvendinimas plano priemonėmis ¹⁰
Padidinti pakartotinai naudoti paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį	260.1. - 260.2.	Iki 2025 m	Ne mažiau 55 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta	1.1.2; 1.1.3; 1.1.4; 2.2.2.; 2.2.7; 2.2.8; 2.2.10; 2.2.11; 2.2.12; 2.2.13; 2.2.14; 2.2.15; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 4.1.1; 4.1.2; 4.1.3; 4.1.4; 4.1.5; 4.1.6; 4.1.7;
		Iki 2027 m	ne mažiau kaip 57 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta	
		Iki 2030 m	ne mažiau kaip 60 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta	
Sumažinti sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų kiekį	260.3.	iki 2027 m.	ne daugiau kaip 8 proc. visų susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) šalinama sąvartyne	1.1.3; 1.1.4; 2.2.6; 2.2.7; 2.2.8; 2.2.10; 2.2.12; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 4.1.1; 4.1.2; 4.1.3; 4.1.4; 4.1.5; 4.1.6; 4.1.7;
		Iki 2030 m	ne daugiau kaip 5 proc. visų susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) šalinama sąvartyne	
Padidinti atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekį	261.1.	2025 m	70 proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekio susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų	1.1.1; 1.1.3; 1.1.4; 2.2.8; 2.2.9; 2.2.10; 2.2.13; 2.2.14; 2.2.15; 3.1.1; 3.1.2;

⁹ Užduotims keliami įgyvendinimo termino ir/ar kiekybiškai išreikštų rezultato rodiklių.

¹⁰ Elektrėnų atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m plano priemonės padedančios užtikrinti VAPTP užduočių įgyvendinimą.

Užduotis	VAPTP	Įgyvendinimo terminas	Siekis	VAPTP užduočių įgyvendinimas plano priemonėmis ¹⁰
		2027 m	80 proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekio	
Aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose	261.2.	Iki 2024 m.	aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose, taip pat užtikrinti, plėtoti ir skatinti kompostavimo bendruomenių daržuose sistemą.	2.2.7; 2.2.8; 2.2.10;
Aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis buityje susidarančioms tekstilės atliekoms surinkti arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis	261.5.	iki 2025 m.		2.2.4; 2.2.11;
Užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas buityje susidarančias pavojingąsias atliekas	261.6.	iki 2025 m.		2.2.4; 2.2.12
Išplėsti DGASA tinklą	261.7.5.	iki 2027 m.	kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų	1.1.1; 2.2.4; 2.2.5; 2.2.6;

Elektrėnų atliekų prevencijos ir tvarkymo plano priemonės, kuriomis siekiama VAPTP nustatytų komunalinių atliekų tvarkymo užduočių, kurioms nėra keliami įgyvendinimo termino ir/ar kiekybiškai išreikštų rezultato rodiklių, įgyvendinimo¹¹:

Lentelė 17. Kitos užduotys, keliamos VAPTP.

Užduotis	VAPTP	VATPT užduočių įgyvendinimas plano priemonėmis ¹²
Sudaryti galimybę butyje susidarančioms išrūšiuotoms statybinėms atliekoms surinkti	261.3.	1.1.2; 2.2.4
Atskirai surinkti baldų, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių atliekas. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis	261.4	2.2.1; 2.2.2
Gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose, atliekų surinkimo aikštelėse, šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių pastatyti antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) konteinerius vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka	261.7.1.	2.2.1; 2.2.2
Kolektyviniuose soduose pastatyti, jei trūksta, kolektyvinius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) konteinerius ir užtikrinti, kad jie būtų ištuštinami laiku	261.7.2.	2.2.1; 2.2.2
Individualių gyvenamųjų namų gyventojams pastatyti individualius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) surinkimo konteinerius arba užtikrinti kitas gyventojams patogias antrinių žaliavų surinkimo priemones, taip pat užtikrinti, kad konteineriai būtų ištuštinami laiku	261.7.3.	2.2.1; 2.2.2
Pastatyti specialius konteinerius tekstilės, pavojingosioms, statybinėms atliekoms surinkti arba užtikrinti gyventojams kitas priemones ir būdus butyje susidarančioms tekstilės, pavojingosioms ir	261.7.4.	2.2.4; 2.2.5; 2.2.6; 2.2.11; 2.2.12; 2.2.16;

¹¹ Užduotims nėra keliami įgyvendinimo termino ir/ar kiekybiškai išreikštų rezultato rodiklių.

¹² Elektrėnų atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m plano priemonės padedančios užtikrinti VAPTP užduočių įgyvendinimą.

Užduotis	VAPTP	VATPT užduočių įgyvendinimas plano priemonėmis ¹²
statybinėms atliekoms atskirai surinkti (apvažiuojamasis surinkimas ne rečiau kaip 4 kartus per metus, individuali atliekų išvežimo paslauga pagal gyventojų užsakymą, specialūs maišai ar kitos priemonės)		
Teikti gyventojams aplinkos ministro nustatyta tvarka patvirtintą išsamią informaciją apie visų atliekų srautų atskiro surinkimo galimybes.	261.7.6.	1.1.1; 2.1.1; 2.1.3; 2.1.3;
Peržiūrėti ir pakoreguoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių nuostatas, ir nustatyti mokesčių už komunalines paslaugas komercinėms patalpoms apskaičiavimą ne pagal patalpų plotą.	261.7.7.	2.2.13

2. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SUSIDARYMAS IR INFRASTRUKTŪROS POREIKIS

2.1. Komunalinių atliekų susidarymo prognozė

Komunalinių ir kitų atliekų susidarymo prognozė 2022-2027 metams Plane atlikta remiantis AAA 2015–2021 metų Vilniaus regiono ir Lietuvos Respublikos komunalinių ir kitų atliekų susidarymo istoriniais duomenimis, kuriais remiantis atliekamas prognostinis vertinimas komunalinių ir kitų atliekų susidarymas iki 2027 metų.

Susidarančių komunalinių ir kitų atliekų kiekio pokyčius Vilniaus regiono savivaldybėse iki 2027 m. įtakoja:

- gyventojų skaičiaus pokyčiai,
- ekonomikos augimo tendencijos,
- vartojimo įpročių pokyčiai.

Prognozuojant Elektrėnų savivaldybės komunalinių atliekų kiekių susidarymą iki 2027 m. vadovaujamosi VAPTP numatytais komunalinių atliekų susidarymo prognozėmis, kuriose numatyta, jog komunalinių atliekų kiekis 2020 m. siekės 1,35 mln. t, turėtų mažėti ir 2027 m. būti apie 1,2 mln. t., taip pat numatoma, jog 2022 pabaigoje ir 2023 m. išaugus energetinių resursų ir žaliavų kainoms, tikėtinas gyventojų vartojimo mažėjimas.

Atliekų kiekių susidarymo prognozės atliktos įvertinant įvairių institucijų paskelbtas Lietuvos ekonominių rodiklių ir gyventojų skaičiaus kitimo prognozes, t. y.:

- + Gyventojų skaičiaus pokyčiu Elektrėnų savivaldybėje;
- + Gyventojų skaičiaus Vilniaus apskrityje prognozėmis (Eurostat¹³);
- + Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių surinkimo sistemos efektyvumo skaičiavimais regione;
- + AAA pateikiama informacija apie 2020-2021 m. atskirų komunalinių atliekų srautų surinkimo kiekius savivaldybėse;
- + VAPTP pateikiamomis komunalinių atliekų susidarymo prognozėmis iki 2027 m.

Komunalinių atliekų susidarymo prognozėje įvertintas kompostavimas individualiose valdose, remiantis Vilniaus regione išdalintų individualaus kompostavimo priemonių galimu

---

¹³ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/proj_19rp3/default/table?lang=en

panaudojimo efektyvumu, bei darant prielaidą, kad 20 proc. vienbučių ir dvibučių namų žaliąsias ir kitas bioskaidžias atliekas kompostuoja vietoje nuosavomis kompostavimo priemonėmis. Komunalinių atliekų susidarymo prognozėje įvertinamas per vienkartinės pakuotės užstato sistemą surenkamų atliekų kiekis bei jų surinkimo tendencijos 2019–2021 metais Elektrėnų savivaldybėje.

Lentelė 18. Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių surinkimo sistemos efektyvumas Elektrėnų savivaldybėje.

Atliekų rūšis	Surinkta 2021 m., t	Kiekis, kurį papildomai galima surinkti ¹⁴	Sistemos efektyvumas regione
Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	155	661	19%
Plastiko, įskaitant pakuotes, atliekos	211	1176	15%
PET pakuočių atliekos	9	51	15%
Kombinuotų pakuočių atliekos	10	71	13%
Metalų, įskaitant pakuotes, atliekos	11	97	10%
Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	462	323	59%

Šaltinis: Sudaryta konsultanto

Prognozuojant Elektrėnų savivaldybės komunalinių atliekų kiekio susidarymą daroma prielaida, kad antrinių žaliavų, įskaitant pakuotę surinkimas Vilniaus regiono savivaldybėse kiekvienais metais ne mažiau kaip 12 % bus efektyvesnis, lyginant su 2021 metais buvusiu.

Lentelė 19. Elektrėnų savivaldybės komunalinių atliekų kiekio susidarymo prognozė 2021–2027 m., t.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Elektrėnų savivaldybės gyventojų skaičiaus prognozė	23 376	24 226	24 328	24 363	24 328	24 301	24 266
Susidaręs KA kiekis tonomis (nevertinant atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir užstato sistemoje surenkamo atliekų kiekį)	7 060	6 884	7 134	7 145	7 243	7 235	7 116
Susidaręs KA kiekis tonomis įvertinus atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų kiekį, užstato sistemoje surenkamą atliekų kiekį	10 784	11 266	11 595	11 694	11 930	12 080	12 143

Šaltinis: Sudaryta konsultanto

Elektrėnų savivaldybės 2021–2027 metų komunalinių atliekų kiekio susidarymo prognozė pagal atliekų rūšis pateikiama priede Nr. 11.

¹⁴ Atsižvelgiant į 2021 m metų Vilniaus regiono savivaldybių mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimus

2.2. Infrastruktūros plėtra

Siekiant įgyvendinti Plano tikslus ir uždavinius planuojama sukurti ir vystyti atliekų tvarkymo infrastruktūros objektus.

Planuojama rūšiuojamojo surinkimo ir atliekų sutvarkymo vietoje plėtra Elektrėnų savivaldybėje:

+ Antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra Elektrėnų savivaldybėje

Vadovaujantis atliekų tvarkymo hierarchija, prioritetas teikiamas komunalinių atliekų perdirbimui, todėl pagrindinis komunalinių atliekų tvarkymo tikslas – atskirti kuo daugiau atliekų į specializuotus srautus, išplečiant ir palaikant antrinių žaliavų pirminį rūšiavimą. Tokios žaliavos yra geresnės kokybės ir tinkamesnės perdirbimui, negu išskirtos iš mišrių komunalinių atliekų srauto rūšiavimo linijos pagalba.

Siekiant įgyvendinti priemonę Elektrėnų savivaldybėje, planuojama įsigyti 1000 individualaus naudojimo konteinerių.

+ Mišrių komunalinių atliekų surinkimas Elektrėnų savivaldybėje

Siekiant palaikyti jau sukurtą atliekų surinkimo sistemą ir siekiant didinti jos patogumą gyventojams, kuriems teikiama komunalinių atliekų tvarkymo paslauga, įgyvendinama mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra ir vykdomas konteinerių tinklo kokybės palaikymas.

Siekiant įgyvendinti priemonę, 2022–2027 m. laikotarpiu planuojama įsigyti 1400 individualaus naudojimo konteinerių ir 600 kolektyvinio naudojimo konteinerių.

+ Individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtra Elektrėnų savivaldybėje

Siekiant įgyvendinti bioskaidžių atliekų sutvarkymo užduotis, numatytas VAPTP, planuojama plėtoti kompostavimo šių atliekų susidarymo vietose priemonę. Elektrėnų savivaldybė numato kompostavimo konteinerių – kompostavimo dėžių namų ūkiams plėtrą, kuri kaip papildoma priemonė maksimaliai mažintų į buitinių atliekų konteinerius, MBA ir sąvartyną iškeliaujančių atliekų kiekius.

Priemonės įgyvendinimo laikotarpiu planuojama pagal poreikį įsigyti individualaus

kompostavimo dėžes¹⁵.

✚ Maisto (virtuvės) atliekų tvarkymo (toliau – MVA)¹⁶ infrastruktūros sukūrimas ir vystymas

MVA iš Vilniaus regiono savivaldybių urbanizuotų teritorijų, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, būtų renkamos mišriu (kombinuotu) būdu, t. y. konteineriais arba maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais, arba kombinuojant šiuos abu atliekų surinkimo būdus. Taip pat siekiant ir toliau Regione vystyti atliekų kompostavimą, planuojama padėti gyventojams užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose, t. y. dalinant kompostavimo dėžes, bei vykdant švietėjišką veiklą ir mokinant gyventojus, kaip patiems pasigaminti kompostavimo dėžes.

Priklausomai nuo pilotinio biologiškai skaidžių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir tvarkymo projekto rezultatų, kuris šiuo metu vykdomas Ukmergės rajono savivaldybėje, Elektrėnų savivaldybėje bus pasirinktas maisto atliekų rinkimo būdas: atliekų surinkimo maišais arba konteinerine sistema. Šiuo metu Elektrėnų savivaldybėje numatomos 3 maisto (virtuvės) atliekų surinkimo alternatyvos:

1. Surinkimas maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais;
2. Surinkimas maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais, o nuo 2027 m. pradėti rinkti maisto atliekas konteineriuose;
3. Nepasiteisinus Ukmergės pilotiniam projektui, užtikrinti maisto surinkimą iš daugiabučių kolektyviniais konteineriais, o individualiems namams - siekiama užtikrinti surinkimą maisto (virtuvės) atliekų konteineriais.

Elektrėnų savivaldybėje maisto atliekų surinkimui iš gyventojų prioritetas skiriamas pirmajai alternatyvai – surinkimui maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais. Nusprendus pasirinkti maisto (virtuvės) atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą konteineriniu būdu, planuojama įsigyti 53 vnt. (Elektrėnuose 43 vnt., Vievyje 10 vnt.) kolektyvinio naudojimo konteinerius ir 3475 vnt. individualaus naudojimo maisto atliekų konteinerius.

Namų ūkiai, patenkantys tarp gyvenviečių, kuriuose nebūtų vykdomas rūšiuojamasis surinkimas iš gyventojų galėtų savo MVA kompostuoti namuose arba kartu su žaliosiomis atliekomis pristatyti į ŽASA arba DGASA.

Rūšiuojamuoju būdu surinktos MVA bus vežamos į Vilniaus MBA įrenginius, kuriuos siekiant tinkamo šių atliekų tvarkymo numatoma etapais pertvarkyti. Pirmu etapu planuojam iš dabar esamos MBA įrenginių infrastruktūros pritaikyti ir panaudoti pagal faktinį poreikį 2–3 biologinio džiovavimo tunelius ir laisvas patalpas MVA ir ŽA priėmimui ir paruošimui. Didėjant surenkamam MVA kiekiui gali būti parengti panaudoti 4 biologinio džiovavimo tuneliai. Šie tuneliai būtų pertvarkyti, kad galima būtų juos naudoti kaip anaerobinio apdoravimo tunelius.

---

¹⁵ Gyventojų poreikis šios priemonės apimtims bus vertinamas atsižvelgiant į skiriamą valstybinį finansavimą ir gyventojų išreikštą norą.

¹⁶ Parengta remiantis investiciniu projektu „Atskirai surinktų maisto atliekų tvarkymo infrastruktūros sukūrimas Vilniaus regione“.

Atsižvelgiant į surenkamų maisto (virtuvės) atliekų galimą užterštumą, ir neturint galimybių naudoti didelius vandens kiekius dėl ribotų plotų ir geografinės padėties, planuojama diegti technologijas „sausam“ anaerobiniam biologiškai skaidžių atliekų apdorojimui.

Įgyvendinat šiuos technologinius sprendimus, surinktos maisto / virtuvės ir žaliosios atliekos bus smulkinamos lėtaeigiu smulkintuvu (siekiant išsaugoti kuo didesnes stiklo, plastiko ir kitų priemaišų dalis), kad būtų atidaryti maišai ir pasiektas anaerobiniam apdorojimui tinkamas atliekų dalelių dydis. Taip apdorotos maisto / virtuvės ir žaliosios atliekos bei atsijos sumaišomos viena su kita, siekiant turėti ne mažesnę nei 35 % sausos medžiagos dalį.

Po anaerobinio apdorojimo būtų naudojamas vienas iš pačių efektyviausių būdų atskirti paruoštą kompostą nuo priemaišų ir iki galo nesuirusių žaliųjų atliekų yra jį atsijoti per būgninį sijotuvą ir po to likusią frakciją išvalyti nuo priemaišų su oro srautų separatoriumi.

MVA tvarkymo infrastruktūros sukūrimas ir vystymas, leis 2027 metais atskirai surinkti ir perdirbti daugiau nei 20 tūkst. tonų atliekų. MVA atskiras surinkimas ir atskyrimas nuo mišrių komunalinių atliekų srauto ir sumažinant jo užterštumą, turėtų leisti MBA įrenginiuose padidinti atskirtų antrinių žaliavų.

✚ Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Elektrėnų savivaldybėje

Siekiant įgyvendinti atliekų rūšiuojamojo surinkimo užduotis, numatytas VAPTP, t. y. iki 2025 m. aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis butyje susidarantiems tekstilės atliekoms surinkti arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis, Elektrėnų savivaldybė numato tekstilės atliekų konteinerių plėtrą.

Elektrėnų savivaldybėje iki 2026 m. numatyta įsigyti 20 tekstilės atliekų konteinerių, o nuo 2026 m. įvertinti naujai susidariusį poreikį.

✚ DGASA tinklo plėtra:

Siekiant užtikrinti VAPTP esančių užduočių susijusių su DGASA tinklo plėtra įvykdymo, planuojama didinti didelių gabaritų surinkimo aikštelių skaičių ir tobulinti jų veiklą. Šių aikštelių plėtra Plane suskirstyta į du prioritetus. Pirmo prioriteto aikštelių plėtra, tai minimalių VAPTP reikalavimų įgyvendinimas regione, ir jam nustatomi stebėsenos rodikliai. Antro prioriteto DGASA aikštelių plėtra numatoma esant papildomoms finansinėms ir kitoms galimybėms, šių DGASA aikštelių plėtrai nenumatomas stebėsenos rodiklis.

I prioriteto DGASA tinklo plėtra vykdoma atsižvelgiant į VAPTP DGASA tinklo plėtos užduotis, t. y. planuojama aikštelių plėtra tose savivaldybių teritorijose kuriose neužtikrinamas DGASA tinklo reikalavimas bei savivaldybių specifiką, susijusią su gyventojų skaičiaus kaitos tendencijomis, t. y. teritorijose kur gyventojų skaičius pastaraisiais metais turi tendenciją didėti.

I prioriteto DAGSA plėtra Elektrėnų savivaldybėje nenumatoma.

II prioriteto DGASA tinklo plėtra vykdoma savivaldybių teritorijose, kuriose šiuo metu įgyvendinamas VAPTP numatytas DGASA tinklo reikalavimas arba įrengus I prioriteto DGASA

aikšteles jis bus įgyvendintas. **II prioriteto metu Elektrėnų savivaldybėje bus įrengta 1 DGASA aikštelė.**

Į DGASA atliekų turėtojai pristato savo transportu. DGASA priimamos nustatytomis darbo valandomis. Priimtos atliekos laikinai laikomos, vėliau perduodamos tolimesniems atliekų tvarkytojams tvarkymui ar šalinimui. Jokia atliekų apdorojimo arba ardymo veikla aikštelėje negalima, buities pavojingų atliekų tvarkymas (perpylimas, atskiedimas, ardymas ir pan.) aikštelėje neatliekamas.

Į DGASA yra priimamos šios atliekos: popierius ir kartonas, tekstilė, plastmasė, stiklas, mediena (neapdorota), naudotos padangos, metalo laužas, statybines atliekas, žaliosios atliekos, didelių gabaritų atliekos, elektros ir elektroninės įrangos atliekos, buityje susidarancios pavojingosios atliekos.

DGASA priimamos pavojingosios atliekos – pavojingosios atliekos, susidarancios namų ūkyje.

Pav. 16. Atliekų konteineriai.

Priimtos atliekos laikinai laikomos šioms atliekoms skirtose ir atitinkamai paženklintose zonose.

Atliekos laikomos konteineriuose, pastatytuose lauke, buities pavojingų atliekų priėmimo pastate (b), buities elektronikos atliekų priėmimo pastate (c).

Kiekvienas naudojamas konteineris pažymėtas, nurodant, kokios rūšies atliekoms jis skirtas. Asfaltuotoje aikštelėje atliekos laikomos įvairios talpos atviruose ir uždaruose konteineriuose ar specialios dangos. Konteinerių talpa svyruoja nuo 7 iki 30 m³, konteineriai konkrečių atliekų laikymui parenkami atsižvelgiant į atliekų priėmimo poreikį. Kiekviena pavojingųjų atliekų rūšis bus atskirai saugoma statinėse, konteineriuose bei nedidelėse dėžėse. Pavojingų atliekų laikymo zonoje numatomos atskiros atliekų laikymo talpos, kurių dydis svyruoja nuo 50 iki 200l. Akumuliatoriams ir gyvsidabrio turinčių lempų atliekoms laikyti numatyti konteineriai.

Aikštelėje atvežtos atliekos sveriamos techninėmis svarstyklėmis. Stacionarių atliekų svėrimo įrenginių Aikštelėje nėra. Atliekų, kurių svarstyklėmis pasverti neįmanoma (pvz. didelių gabaritų baldai, statybinės atliekos), preliminarus svoris nustatomas vadovaujantis įmonės direktoriaus įsakymu patvirtinta dažniausiai pristatomų atliekų preliminarių svorių lentele.

Aikštelėje taip pat gali būti kiti įrenginiai: pakavimo presas, ratinis krautuvas ir kt.

Pav. 17. DĖK'ui iniciatyva.

Visose naujai statomose aikštelėse planuojamos daiktų dalinimosi aikštelių įrengimas.

STOTELĖS DĖK'UI SUTEIKIA DAIKTAMS ANTRUS NAMUS

			
STOTELĖS DĖK'UI	WWW.STOTELEDEKUI.LT	DAIKTAI	SAVANORIAI
DALIJIMOSI DAIKTAIS STOTELĖS DĖKUI DIDELIŲ GABARITŲ ATLIKŲ SURINKIMO AIKŠTELĖSE AR STEGIANT AR VYKDANT VEIKLA BENDRADARBIAVIMO PAGRINDŲ	VIRTUALI STOTELĖ DĖK'UI GALIMYBĖ NE TIK PAMATYTI, BET IR REZERVUOTI REIKIAMĄ DAIKTĄ	PRIMAMI TINKAMI NAUDOTI IR TVARKINGI DAIKTAI	VEIKLOS VYKDYMOI PASITELKIAMI IR SAVANROJAI

Pav. 18. Stotelių DĖK'ui sistema.

Gyventojai nereikalingus, bet tvarkingus ir tinkamus naudoti daiktus gali pristatyti į bet kurią Vilniaus regione UAB “VAATC” administruojamą DGASA darbo metu. Daiktai turi būti tinkami naudoti pagal tiesioginę paskirtį – neskleidžiantys blogo kvapo, neužteršti, tvarkingi, nesulūžę, išskyrus atvejus, kai daikto defektas yra lengvai sutvarkomas. Jeigu pristatomi išardyti daiktai, kartu su visomis daikto surinkimui reikalingomis detalėmis turi būti pateikiama surinkto daikto nuotrauka (nuotrauka gali būti ir skaitmeninio formato) ir jeigu yra – naudojimosi instrukcija.

Priimtą daiktą Operatorius ar Savanoris nufotografuoja, nuotrauką patalpina stotelių DĖK'ui duomenų bazės tinklapyje (toliau – duomenų bazė) priskirdamas atitinkamai kategorijai (baldai patalpinami skiltyje „Baldai“, interjero detalės patalpinamos skiltyje „Interjero detalės“, daiktai, kurių negalima priskirti kuriai nors kategorijai, patalpinami skiltyje „Kiti“). Aprašyme

Operatorius ar Savanoris nurodo reikšmingas daikto savybes (pavyzdžiui, daikto privalumą ar defektą). Priimtas daiktas nufotografuojamas ir patalpinamas į duomenų bazę. Duomenų bazėje, suteikiama galimybė rezervuoti, nurodant lankytojo vardą ir elektroninio pašto adresą, kuriais asmuo bus identifikuojamas atsiimant rezervuotus daiktus. Atidavimo dieną, rezervuoti daiktai yra atiduodami lankytojui rezervavusiam daiktą.

Pav. 19. Stotelės DĖK'ui.

Stotelėse DĖK'ui vykdomos naujos veiklos, skatinančios visuomenės sąmoningumą, suteikiamos žinios ir gebėjimai, įkuriant dirbtuves, organizuojant mokymus bei darbų pamokas, vykdant ekskursijas. Kviečiamos įmonės dalytis nereikalingais daiktais bei remontui ir apdailai tinkamomis medžiagomis.

Pav. 20. DĖK'ui dirbtuvės.

Išplėtus DGASA ir DĖK'ui dalinimosi stotelių tinklą bei didinant gyventojų sąmoningumą, tikimasi, kad 2027 metais atskirai surinkti ir panaudoti / perdirbti virš 20 % 2027 metais visų Vilniaus regione surinktų komunalinių atliekų.

Kita Regiono infrastruktūra leisianti pasiekti VAPTP iškeltus tikslus:

✚ Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių tinklo plėtra:

Pagrindiniai ŽAKA aikštelėje vykdomas veiklos procesas – žaliųjų atliekų kompostavimas. Kompostavimas atliekas atviruose kompostavimo ir brandinimo kaupuose su natūralia

aeracija ir periodiniu kaupų perkrovimu, pagamintas kompostas realizuojamas.

Pav. 21. Kompostavimas.

Kompostavimo aikštelėje pagamintas kompostas gali būti naudojamas žemės plotų rekultivavimui (sąvartynų, išnaudotų karjerų, komunikacijų, tranšėjų, šalikėlių ir pan.), miestų žaliųjų plotų tvarkymo poreikiams ar kitoms reikmėms. Kompostuojamas žaliąsias atliekas į kompostavimo aikštelę savo transporto priemonėmis pristato gyventojai ir kiti pavieniai atliekų tiekėjai.

Kompostavimas vykdomas atvirose kompostavimo ir brandinimo kaupuose su natūralia aeracija ir periodiniu kaupų perkrovimu. Numatomi keturi kompostavimo ir du brandinimo kaupai.

Kompostavimo aikštelėje pagal poreikį ar grafiką dirba ratinis krautuvas, mobilūs atliekų smulkintuvas ir sijotuvai. Įrangos laikymui ir aptarnavimui bei inventoriaus saugojimui numatyta pastogė.

Pav. 22. Kompostavimo aikštelė.

Perduodant naudotojui kompostą išduodamas pagaminto komposto kokybės pažymėjimas, kuriame nurodytas išduoto komposto kiekis, sausųjų medžiagų kiekis, organinių medžiagų kiekis, pH, bendrojo azoto ir bendrojo fosforo kiekiai, taip pat turi būti pateiktos rekomendacijos komposto naudojimui (tręšimo normos ir kt.).

Išplėtus ŽASA tinklą tikimasi, kad leis nuo 2024 metų atskirai surinkti ir perdirbti apie 1 300 t.

visų Vilniaus regione surinktų komunalinių atliekų.

✚ Graičiūno atliekų tvarkymo aikštelės plėtra, pritaikant plataus profilio veikloms

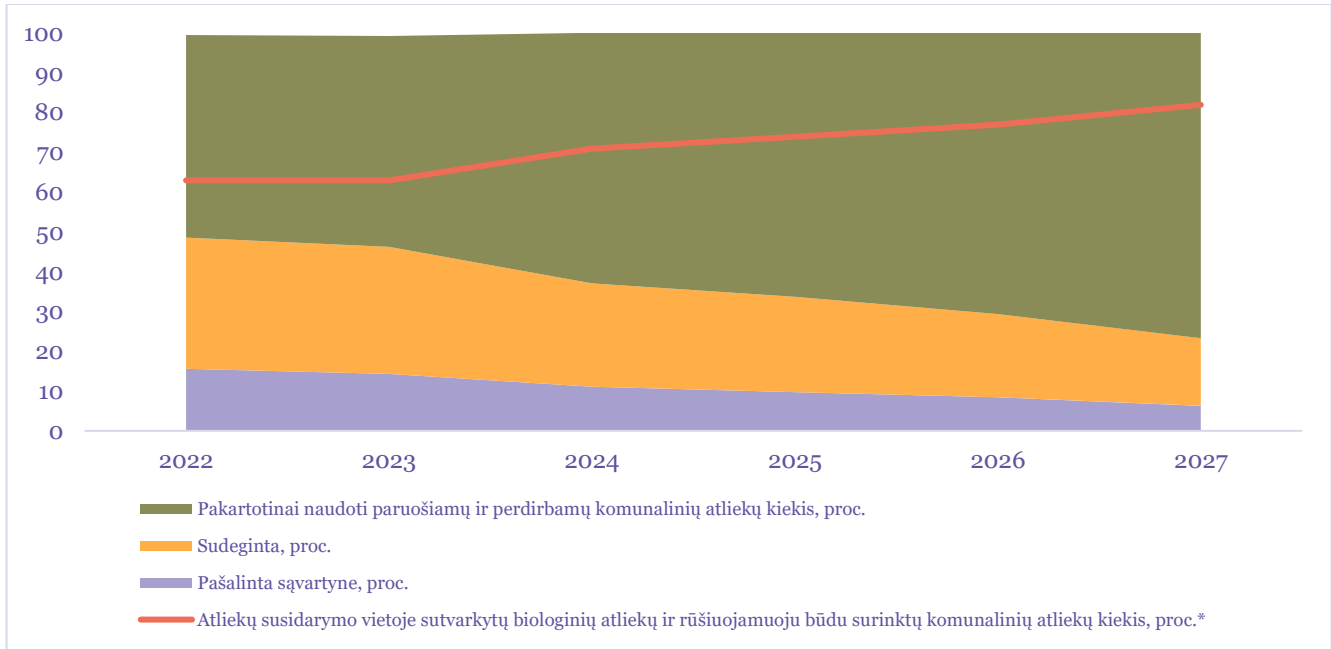
Atliekų ardymo ir apdorojimo metu kartu su į tolesnį panaudojimą nukreipiamų atliekų srautu susidarys medienos, tekstilės, plastiko, gumos, metalo atliekos ir kitos atliekos, tinkančios tolesniam apdorojimui (pvz. putplastis, gipskartonas). Atliekos, esant poreikiui ardomos, smulkinamos mobiliu smulkintuvu. Esant poreikiui, sandėliavimo paskirties patalpose įrengiamas atliekų apdorojimo mechaninis įrenginys. Sandėliavimo paskirties patalpose įrengiamos patalpos įrangos bei konteinerių aptarnavimui. Naudojimui tinkamos susidariusios atliekų frakcijos perduodamos atliekų tvarkytojams, o pakartotiniam panaudojimui skirti daiktai atskiriami iš atliekų srauto ir perduodami į pakartotiniam naudojimui skirtų daiktų stoginę.

✚ Regioninio sąvartyno naujos sekcijos įrengimas ir senos uždarymas

Regioninis sąvartynas pradėtas eksploatuoti 2007 m. spalio mėnesį. Sąvartyno įrengimas suskirstytas etapais. Sąvartyno eksploatavimo periode šalinamomis atliekomis palaipsniui, vieną sekciją užpildžius, pradėdama pildyti kita sekcija. 1-osios sekcijos, kuri buvo pastatyta 2007 m. ir kurioje pradėtos kaupti atliekos, plotas – 8,8 ha, 2013 m. pastatyta ir pradėta eksploatuoti antroji sąvartyno sekcija, kurios plotas 6 ha. Iki 2022 m. pradžios į sąvartyną pristatyta jau priimta apie 2,5 mln. tonų atliekų. Išnaudojus visą kaupo tūrį įrengtose sąvartyno sekcijose, 2023 m. planuojama naujos, 3-iosios sąvartyno sekcijos statyba, kurioje būtų tvarkomos regione susidariusios ir tolesniam perdirbimui netinkamos atliekos (pvz. po atliekų deginimo likę pelenai, šlakai).

Vystant sąvartyną ir palaipsniui užpildžius visas įrengtas sąvartyno sekcijas, sąvartynas bus uždarytas, palaipsniui uždengiant sąvartyno kaupą, įrengus 3-iają sąvartyno sekciją, nebeeksploatuojamos sąvartyno sekcijos bus uždaromos. Po sąvartyno uždarymo 30 metų bus tęsiamas sąvartyno priežiūros po uždarymo laikotarpis, vykdomas iš sąvartyno išsiskiriančių dujų monitoringas.

Įgyvendinus numatomą infrastruktūros plėtrą numatoma komunalinių atliekų tvarkymo prognozė pateikiama paveiksle Nr. 20.

Pav. 23. Komunalinių atliekų naudojimas / šalinimas.

3. PLANO ĮGYVENDINIMO POVEIKIO ĮMOKŲ UŽ ATLIEKŲ TVARKYMĄ DYDŽIUI VERTINIMAS

Reikšmingiausias Elektrėnų savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane numatytų sprendinių įgyvendinimo poveikis įmokoms už komunalinių atliekų tvarkymą susijęs su galimu atskiru maisto (virtuvės) atliekų surinkimu.

Priklausomai nuo pilotinio biologiškai skaidžių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir tvarkymo projekto rezultaty, kuris šiuo metu vykdomas Ukmergės rajono savivaldybėje, Elektrėnų savivaldybėje numatomos 3 maisto (virtuvės) atliekų surinkimo alternatyvos:

1. Surinkimas maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais;
2. Surinkimas maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais, o nuo 2027 m. pradėti rinkti maisto atliekas konteineriuose;
3. Nepasiteisinus Ukmergės pilotiniam projektui, užtikrinti maisto surinkimą iš daugiabučių kolektyviniais konteineriais, o individualiems namams - siekiama užtikrinti surinkimą maisto (virtuvės) atliekų konteineriais.

Vertinama, kad vidutinės atliekų tvarkymo išlaidos tenkančios namų ūkiui per mėnesį įgyvendinus plano investicines priemones neturėtų didėti daugiau 4–6%. Elektrėnų savivaldybėje maisto atliekų surinkimui iš gyventojų prioritetą skiriamas pirmajai alternatyvai – surinkimui maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais. Prognozuojama, kad Elektrėnų savivaldybei nusprendus atskirą maisto (virtuvės) atliekų srautą rinkti maišais kartu su mišrių komunalinių atliekų srautu, šio srauto surinkimo kaina neturėtų keistis ir būtų lygi MKA atliekų surinkimo kainai. Nusprendus MVA surinkimą vykdyti konteinerine sistema, įmokos už atliekų tvarkymą gyventojams gali didėti. Šis pokytis daugiausia priklausytų nuo MVA surinkimo sistemos diegimo apimties savivaldybėje ir šios paslaugos pagrindinės charakteristikos - surinkimo dažnio. Nusprendus įgyvendinti 2 alternatyvą – visų pirma maisto (virtuvės) atliekų srautą rinkti maišais, o laikotarpio eigoje pereiti prie atliekų rinkimo konteinerine sistema – mokesčių, susijusių su atliekų tvarkymu, pasikeitimas gyventojams gali būti juntamas laikotarpio eigoje – perėjus prie konteinerinės sistemos dėl ankščiau nurodytų priežasčių.

Didžiausią įtaką mokesčiams turės nuo 2023 metų padidėsiantis mokestis už aplinkos teršimą nepavojingų atliekų sąvartyne (nuo 15 eur/t iki 50 eur/t¹⁷), kuris kasmet bus indeksuojamas pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, taikant indeksavimo koeficientą, kuris nustatomas Lietuvos statistikos departamento apskaičiuotą ir Oficialiosios statistikos portale paskelbtą mokestinių metų vartotojų kainų indeksą dalijant iš šimto. Siekiant mažinti šio mokesčio

---

¹⁷ Mokesčiui taikoma indeksavimo tvarka, pagal LR mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 7 str. 9 d.

didėjimo įtaką vidutinėms atliekų tvarkymo išlaidoms, tenkančioms namų ūkiui, Plano priemonės orientuotos į regioniniame sąvartyne šalinimų atliekų kiekio mažinimą.

Atliekų patenkančių į sąvartyną kiekio mažėjimui daugiausiai įtakos turės MVA, tekstilės, antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių surinkimo sistemos efektyvumas. MVA srauto atskiras surinkimas, gali sumažinti į MBA patenkančių atliekų kiekį daugiau nei 480-520 t. atliekų, o tekstilės atliekų atskiras surinkimas, kuris remiantis atliekų sudėties tyrimais, - apie 360-410 t. atliekų. Efektyvesnis šių atliekų srautų rūšiuojamasis surinkimas sudaro prielaidas sumažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekį, t. y. atskirai surinktos MVA sutvarkomos ir nepatenka į sąvartyną, o atskirai surinktas MVA srautas padidina MBA galimybes įrenginiuose atskirti daugiau antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių iš mišraus atliekų srauto.

Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių, patenkančių į MBA su mišriomis komunalinėmis atliekomis (šiuo metu, remiantis atliekų sudėties tyrimais, vidutiniškai regione kartu su mišriomis komunalinėmis atliekomis patenka apie 45 % antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių), kiekio sumažėjimas, turi vieną didžiausių potencialų mažinti tiek patenkančių mišrių komunalinių atliekų į MBA, tiek į sąvartyną.

Net ir ženkliai padidinus atskirai surinktų ir sutvarkytų atliekų kiekį, prognozuojama, kad suma mokesčio sumokamo už aplinkos teršimą nepavojingų atliekų sąvartyne 2027 metais bus 1,5 karto didesnė nei sumokama šiuo metu.

Atkreipiamas dėmesys, kad Plane nėra vertinama Valstybinės kainų ir energetikos komisijos sąvartyno vartų mokesčio ir kitų galimų mokesčių reguliavimo įtaka sąvartyno vartų mokesčiui ir įmokoms už atliekų tvarkymą, taip pat galimi minimalių komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimų pasikeitimai, kurie gali turėti įtakos komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos apimtims Vilniaus regiono savivaldybėse. Galimą įtaką taip pat gali koreguoti Europos Sąjungos skiriamos paramos dydis ir intensyvumas priemonėse.

4. PLANO ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

Už Elektrėnų savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano priemonių stebėseną atsakinga Elektrėnų savivaldybė.

Lentelė 20. Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano priemonių stebėseną Elektrėnų savivaldybėje.

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIŠMĖ										
		2022	2023 I	2023 II	2024 I	2024 II	2025 I	2025 II	2026 I	2026 II	2027 I	2027 II
260.1.	Susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta Elektrėnų savivaldybėje, proc.	51		53		55		57		57		57
260.3.	Visų susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) Elektrėnų savivaldybėje šalinama sąvartyne, proc.	15,6		14,3		11,1		9,7		8,4		8
261.1.	Atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis Elektrėnų savivaldybėje, proc.	63		63		65		70		75		80

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ											
		2022	2023 I	2023 II	2024 I	2024 II	2025 I	2025 II	2026 I	2026 II	2027 I	2027 II	
261.2. (3 altern.)	Naujai pastatytų bendro naudojimo konteinerių skaičius (vnt.), aprūpinant namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse				3475								Pagal poreikį
	Elektrėnų savivaldybėje Individualių maisto atliekų konteinerių skaičius (vnt.), aprūpinant namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse Elektrėnų savivaldybėje				53								Pagal poreikį
261.5.	Aprūpinant gyventojus surinkimo priemonėmis butyje susidarančioms tekstilės atliekoms surinkti Elektrėnų savivaldybėje, naujai įrengtų konteinerių skaičius, vnt.					20							
261.6	Užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas butyje susidarančias pavojingąsias atliekas	Nuolatos DGASA aikštelėse											

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.
1.2.3.	Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas Elektrėnų savivaldybėje														
1.2.3.-1	Suorganizuotas padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, surinkimas ir sutvarkymas, vnt.					1		1		1		1		1	
2.	ATLIEKŲ ATSKYRIMAS SUSIDARYMO ŠALTINYJE, SIEKIAM PARUOŠTI PAKARTOTINAI NAUDOTI ARBA PERDIRBTI														
2.-1	Atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamųjų būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis, proc.			63		63		65		70		75		80	
2.1.	GYVENTOJŲ APLINKOSAUGINIO SĄMONINGUMO IR ATSAKOMYBĖS ATLIEKŲ RŪŠIAVIMO SRITYJE DIDINIMAS														
2.1.4.	Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą														
2.1.4.1.	Viešinio kampanijų vykdymas, skatinant atliekų rūšiuojamąjį surinkimą Elektrėnų savivaldybėje														
2.1.4.1.-1	Igyvendintų suplanuotų iniciatyvų dalis, proc.							100	100	100	100	100	100	100	
2.2.	ATLIEKŲ RŪŠIAVIMO PRIEMONIŲ IR INFRASTRUKTŪROS PRIEINAMUMO DIDINIMAS														
2.2.2.	Antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių (konteinerių prieinamumo) plėtra														
2.2.2.1.	Antrinių žaliavų surinkimo priemonių palaikymas ir plėtra Elektrėnų savivaldybėje														
2.2.2.1.-1	Individualaus naudojimo konteinerių skaičius, vnt.		302		114		118		118		116		116		116
2.2.3.	Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra														
2.2.3.1.	Mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonių pasiekiamumo užtikrinimas Elektrėnų savivaldybėje														
2.2.3.1.-1	Individualaus naudojimo konteinerių skaičius, vnt.		302		168		186		186		186		186		186
2.2.3.1.-2	Kolektyvinio naudojimo konteinerių skaičius, vnt.		100		110		78		78		78		78		78
2.2.7.	Individualaus ar kolektyvinio kompostavimo vietoje infrastruktūros plėtra, butyje susidarantioms biologiškai skaidžioms atliekomis kompostuoti														

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pism.	II pism.	I pism.	II pism.	I pism.	II pism.	I pism.	II pism.	I pism.	II pism.	I pism.	II pism.	I pism.	II pism.
2.2.7.1.	Individualių kompostavimo priemonių (dėžių) plėtra Elektrėnų savivaldybėje														
2.2.7.1.-1	Kompostavimo dėžės, vnt.													Pagal poreikį ¹⁸	
2.2.8.	Maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiovimo konteneriais ar rūšiuojamojo surinkimo maišais														
2.2.8.1.	Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtra Elektrėnų savivaldybėje														
<p>Paiškinimas: Priklausomai nuo pilotinio biologiškai skaidžių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir tvarkymo projekto rezultatų, kuris šiuo metu vykdomas Ukmergės rajono savivaldybėje, Elektrėnų savivaldybėje bus pasirinktas maisto atliekų rinkimo būdas maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais arba konteinerine sistema. Šiuo metu Elektrėnų savivaldybėje numatomos 3 maisto (virtuvės) atliekų surinkimo alternatyvos: 1. Surinkimas maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais; 2. Surinkimas maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais, o nuo 2027 m. apsvarstyti alternatyvą rinkti maisto atliekų konteineriuose; 3. Nepasiteisinus Ukmergės pilotiniam projektui, užtikrinti maisto surinkimą iš daugiabučių kolektyviniais konteneriais, o individualiems namams - siekiama užtikrinti surinkimą maisto (virtuvės) atliekų konteneriais.</p> <p>Elektrėnų savivaldybėje maisto atliekų surinkimui iš gyventojų prioritetą skiriamas pirmajai alternatyvai – surinkimui maisto (virtuvės) atliekų surinkimo maišais.</p>															
2.2.8.1.-1 (1 altern.)	Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo sistemos maišais įgyvendinimas, vnt.							1							
	Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo sistemos maišais įgyvendinimas, vnt.							1							
2.2.8.1.-1 (2 altern.)	Naujai pastatytų bendro naudojimo konteinerių skaičius (vnt.), aprūpinant namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis													53	

¹⁸ Gyventojų poreikis šios priemonės apimtims bus vertinamas atsižvelgiant į skiriamą valstybinį finansavimą ir gyventojų išreikštą norą.

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.
	urbanizuotose vietovėse Elektrėnų savivaldybėje														
	Individualių maisto atliekų konteinerių skaičius (vnt.), aprūpinant namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse Elektrėnų savivaldybėje														3475
2.2.8.1.-1 (3 altern.)	Naujai pastatytų bendro naudojimo konteinerių skaičius (vnt.), aprūpinant namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse Elektrėnų savivaldybėje							53							Pagal poreikį
	Individualių maisto atliekų konteinerių skaičius (vnt.), aprūpinant namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse Elektrėnų savivaldybėje							3475							Pagal poreikį
2.2.11.	Buityje susidaranti tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra														
2.2.11.1.	Tekstilės atliekų surinkimo priemonių (konteinerių) plėtra Elektrėnų savivaldybėje														

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.	I pusr.	II pusr.
2.2.11.1.-1	Aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis buityje susidarančioms tekstilės atliekoms surinkti, konteinerių skaičius, vnt.						20							Pagal poreikį	
2.2.13.	Savivaldybių Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas ir kitų savivaldybės dokumentų susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą savivaldybėje atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus														
2.2.13.1	Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus, ir užtikrintas jų įgyvendinimas Elektrėnų savivaldybėje														
2.2.13.1.-1	Atliekų tvarkymo taisyklių atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus teisės aktų reikalavimus	Pagal poreikį													
2.2.13.2	Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Elektrėnų savivaldybėje atnaujinimas, diferencijuoto apmokestinimo galimybių ir jų kontrolės priemonių įvertinimas														
2.2.13.2-1	Dokumentų, susijusių su įmokomis už atliekų tvarkymą Elektrėnų savivaldybėje atnaujinimas	Pagal poreikį													
2.2.14.	Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, šiuukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdoravimo finansavimo, bei sutarčių sudarymas su drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl drėgnųjų servetėlių ir (ar) oro balionėlių šiuukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdoravimo finansavimo Elektrėnų savivaldybėje														
2.2.14.-1	Pasirašytų sutarčių skaičius, vnt.	Nuolat pagal poreikį													
2.2.15.	Sutarčių sudarymas su Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų organizacijomis dėl tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, vežimo ir apdoravimo finansavimo Elektrėnų savivaldybėje														

NR.	RODIKLIS	RODIKLIO REIKŠMĖ													
		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027	
		I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.
2.2.15.-1	Pasirašytų sutarčių skaičius, vnt.	Nuolat pagal poreikį													
2.2.16.	Užtikrinti saugų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo organizavimą Elektrėnų savivaldybėje														
2.2.17.-1	Igyvendintų asbesto atliekų surinkimo ir sutvarkymo projektų skaičius, vnt.			1			1					1			
3.	ATLIEKŲ PARUOŠIMAS NAUDOTI PAKARTOTINAI														
3.-1	Atliekų, paruoštų pakartotinai naudoti, kiekis, t / metus		34		38		42		46		50		55	61	
4.	ATLIEKŲ PARUOŠIMAS NAUDOTI TOS PAČIOS ARBA KITOS PASKIRTIES PRODUKTAMS AR MEDŽIAGOMS GAMINTI														
4.-1	Susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį) paruošta pakartotinai naudoti ir perdirbta, proc.				51		53		55		57		57	57	
5.	ATLIEKŲ ŠALINIMO GALIMYBĖS UŽTIKRINIMAS														
5.-1	Sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų dalis, proc.				15,6		14,3		11,1		9,7		8,4	8	

1 Priedas

Lentelė 22. Registruotų gyventojų skaičius Vilniaus regiono savivaldybėse 2016–2021 m.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Elektrėnų savivaldybė	23 750	23 721	23 721	23 99	24 103	25 946
Šalčininkų rajono savivaldybė	35 399	35 399	37 829	34 547	33 742	32 996
Širvintų rajono savivaldybė	17 458	17 458	16 620	16 323	16 148	15 949
Švenčionių rajono savivaldybė	25 180	23 893	23 391	22 932	22 929	22 493
Trakų rajono savivaldybė	31 447	31 447	32 492	32 546	33 204	32 552
Ukmergės rajono savivaldybė	33 011	31 822	37 345	36 906	36 434	35 864
Vilniaus miesto savivaldybė	543 493	546 287	547 484	561 887	598 680	566 440
Vilniaus rajono savivaldybė	102 014	102 268	103 481	105 109	107 337	108 948
Viso gyventojų	811752	812295	822363	834242	838 117	841 992

Šaltinis: AAA duomenys

2 Priedas

Lentelė 23. Gyventojų pasiskirstymas tarp miesto ir kaimo

		2018	2019	2020
Vilniaus regionas	Miestas	635 886	628 492	621 184
	Kaimas	169 481	167 510	165 562
Elektrėnų sav.	Miestas	15 784	15 600	16 347
	Kaimas	7 940	7 848	7 756
Šalčininkų r. sav.	Miestas	10 771	10 646	10 522
	Kaimas	20 494	20 256	20 020
Širvintų r. sav.	Miestas	5 690	5 624	5 558
	Kaimas	9 880	9 765	9 652
Švenčionių r. sav.	Miestas	14 692	14 521	14 352
	Kaimas	9 189	9 082	8 977
Trakų r. sav.	Miestas	16 493	16 301	16 112
	Kaimas	15 999	15 813	15 629
Ukmergės r. sav.	Miestas	20 570	20 331	20 094
	Kaimas	13 806	13 645	13 487
Vilniaus m. sav.	Miestas	547 272	549 233	551 202
	Kaimas	212	210	207
Vilniaus r. sav.	Miestas	4 614	4 560	4 507
	Kaimas	91 961	90 892	89 835

Šaltinis: Statistikos departamentas, 2019

3 Priedas

Lentelė 24. Susidaręs komunalinių atliekų kiekis Vilniaus apskrities savivaldybėse. (tonos/metus).

	2018	2019	2020	2021
Elektrėnų sav.	7 403	6 813	6 347	7 060
Šalčininkų r. sav.	6 428	7 018	7 570	7 078
Širvintų r. sav.	3 824	4 133	4 446	4 541
Švenčionių r. sav.	9 440	8 224	8 354	8 588

Trakų r. sav.	10 956	12 212	14 616	20 493
Ukmergės r. sav.	14 737	14 021	15 478	15 518
Vilniaus m.	222 656	185 440	163 766	178 838
Vilniaus r. sav.	39 288	39 339	41 747	42 882
Viso	314 732	277 201	262 323	284 998

Šaltinis AAA duomenys

4 Priedas

Lentelė 25. Konteinerių aikštelių, skirtų antrinėms žaliavoms surinkti, skaičius Elektrėnų savivaldybėje

Elektrėnų sav.	Metai			
	2018	2019	2020	2021
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės, vnt.	66	66	67	67
Gyventojų skaičius, kuriems tenka viena antrinių žaliavų konteinerių aikštelė, vnt.	359	364	360	387
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės sodų bendrijose, vnt.	10	10	10	10
Antrinių žaliavų konteinerių aikštelės garažų bendrijose, vnt.	5	5	5	5

5 Priedas

Lentelė 26. Konteinerių kiekis Elektrėnų savivaldybėje

Elektrėnų sav.	2018	2019	2020	2021
Antrinių žaliavų konteineriai plastikui	81	81	80	80
Antrinių žaliavų konteineriai popieriui	81	81	82	82
Antrinių žaliavų konteineriai stiklui	81	81	77	77
Maisto atliekų konteineriai	0	0	0	0
Tekstilės atliekų konteineriai	0	0	0	0

Šaltinis AAA duomenys

6 Priedas

Lentelė 27. Vilniaus regiono DGASA

Savivaldybė	Aikštelė	Projektinis pajėgumas t/metus
Elektrėnų	Vidugirių k. 3, Vievio sen., Elektrėnai	DGASA pajėgumai svyruoja nuo 1993 iki 210 t/m. nepavojingų ir po 20 t/m. pavojingų atliekų
	Elektrinės g. 14A, Elektrėnai	
Šalčininkų r.	Vilniaus g. 3G, Šalčininkų r.	
	Malūno g. 20, Eišiškės	
	Jašiūnų k., Jašiūnų sen.	
Širvintų r.	Šniponių k., Širvintų r.	
Švenčionių r.	Maleikėnų k., Pabradės sen., Švenčionių r.	
	Pliauškių I k., Švenčionių r.	
Trakų r.	Trakų g. 1a, Lentvaris, Trakų r.	

Ukmergės r.	Garseniškių g. 5, Ukmergės r.	
Vilniaus m.	Pramonės g. 209S, Vilniaus m.	
	Liepkalnio g. 113B, Vilniaus m.	
	Graičiūno g. 36C, Vilniaus m.	
	Pumpėnų g. 10, Vilniaus m.	
	Pilaitės pr. 50, Vilniaus m.	
Vilniaus r.	Vėlučionių k., Šatrininkų sen., Vilniaus r.	
	Grikienių k., Sudervės sen., Vilniaus r.	
	Pakryžės k.	

Šaltinis UAB VAATC

7 Priedas

Lentelė 28. 2020 m. Elektrėnų savivaldybės teritorijoje susidariusių – sutvarkytų bešeimininkų atliekų kiekiai

Elektrėnų sav.	Metai			
	2018	2019	2020	2021
Susidarė bešeimininkų atliekų, t	70	110	76	50
Skirta lėšų, Eur	9 003	15 006	10 367	9 000

Šaltinis: AAA.

8 Priedas

Lentelė 29. Pervežamų į MBA MKA kiekiai pagal savivaldybes

	2018	2019	2020	2021
Elektrėnų sav.	5 122	5 360	5 420	5 320
Šalčininkų r. sav.	5 943	5 884	5 989	5 923
Širvintų r. sav.	2 811	2 836	2 915	2 867
Švenčionių r. sav.	6 759	6 796	7 249	7 218
Ukmergės r. sav.	10 375	10 272	10 419	10 486
Trakų r. sav.	8 515	8 732	8 990	9 219
Vilniaus m. sav.	156 649	153 398	145 179	143 272
Vilniaus r. sav.	32 302	32 659	32 659	35 605
Viso	228 475	225 937	218 820	219 912

Šaltinis AAA duomenys

9 Priedas

Lentelė 30. Atskirai surenkamų antrinių žaliavų ir pakuotės atliekų kiekiai Elektrėnų savivaldybėje

Elektrėnų savivaldybė	2019	2020	2021
Popierius, popieriaus ir kartono pakuotės	138	106	118
Plastikas, kitos plastikinės pakuotės	114	57	81
PET pakuotės	-	0	-
metalinės pakuotės	6	1	1

Kombinuota pakuotė	4	-	-
Stiklas, stiklo pakuotės	361	105	321

Šaltinis AAA duomenys

10 Priedas

Lentelė 31. Komunalinių atliekų tvarkymas Elektrėnų savivaldybėje, t

Elektrėnų sav.	2018	2019	2020	2021
Surinkta komunalinių atliekų, t	7 403	6 813	6 347	7 060
Perdirbta/panaudota pakartotinai komunalinių atliekų, t	4 609	2 474	1 704	3 431
Sudeginta komunalinių atliekų, t	206	101	507	3 078
Pašalinta komunalinių atliekų, t	1 000	1 218	1 357	550
Laikinas laikymas paruoštų deginimui komunalinių atliekų, t	1 588	3 020	2 779	

Šaltinis AAA duomenis

11 Priedas

Lentelė 32. Komunalinių atliekų tvarkymas Elektrėnų savivaldybėje, t

Atliekų rūšis	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	234	313	393	472	551	650
Žaliosios atliekos	225	229	233	237	241	246
Medienos, įskaitant pakuotes, atliekos	1,9	3,5	5,1	6,7	8,3	10,3
Biologiškai skaidžios maisto (virtuvės) atliekos	0	0	493	497	501	504
Tekstilės atliekos	47	94	141	188	235	293
Plastiko, įskaitant pakuotes, atliekos	352	493	634	775	916	1093
PET pakuočių atliekos	15	21	27	34	40	47
Kombinuotų pakuočių atliekos	19	27	36	44	53	64
Metalų, įskaitant pakuotes, atliekos	23	35	46	58	70	84
Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	500	539	578	617	656	704
Inertinės atliekos (keramika, betonas, akmenys ir panašiai)	22	44	67	89	111	139
Didžiosios atliekos	406	387	387	387	387	387
Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	156	163	171	180	189	198
Baterijų ir akumuliatorių atliekos	0,54	0,55	0,55	0,55	0,55	0,56
Buityje susidaranti pavojingosios atliekos	0	0	0	0	0	0
Kitos komunalinės atliekos	543	540	537	535	532	529

Mišrios komunalinės atliekos	4223	4243	3395	3123	2744	2166
Iš viso	6884	7134	7145	7243	7235	7116